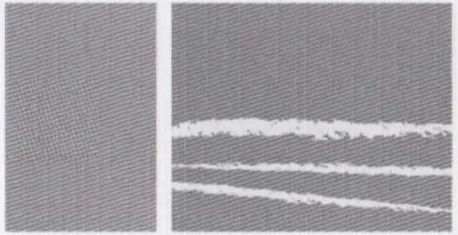
mario

Benedetti

İspanyolca'dan Çeviren: Bülent Kale

seçilmiş şiirler

Aşk Kadınlar ve Hayat

Mario Benedetti

Uruguaylı şair, yazar, gazeteci, eleştirmen ve siyaset adamı. 14 Eylül 1920 doğumlu. Şiirlerini bir araya getirdiği ilk kitabı 1945 yılında yayımlandı. Sonraki yıllarda daha çok romancılığıyla ünlenmiş olsa da, Latin Amerika'nın ve İspanyolcanın en çok okunan şairlerindendir. Şiirleri 20. yüzyılın önemli bestecileri tarafından bestelenmiş, albümlere kaydedilmiş, yorumlanmış ve sahnelenmiştir. Juan Carlos Onetti ve Eduardo Galeano'yla birlikte Uruguay edebiyatının en tanınmış üç isminden biri olan Benedetti, 1939-1974 yılları arasında Montevideo'da yayınlanan Latin Amerika'nın efsanevi dergisi Marcha'da bu iki yazar gibi uzun yıllar etkinlik gösterdi. Montevideo'daki Universidad de Republica'da (Cumhuriyet Üniversitesi) Latin Amerika Edebiyatı bölüm başkanlığı görevinde bulunmuş ve 1968 yılında Havana'da Casa de las Americas bünyesindeki Edebiyat Araştırmaları Merkezi'ni kurup 1971'e dek yöneticiliğini yapmıştır. Benedetti 17 Mayıs 2009 tarihinde yaşama veda etti.

Uruguay'ın askeri diktatörlükle yönetildiği 1973-1985 yıllarını sürgünde geçiren Benedetti, sırasıyla Buenos Aires, Lima, Havana, Mayorka ve Madrid'de ikamet etmiştir. Şiir, roman, öykü, oyun, inceleme ve gazete yazılarını bir araya getirdiği 80'den fazla kitabı vardır. En tanınmış eserlerinden La tregua, Türkçe'de Mola adıyla 2002 yılında Tavanarası Yayınları tarafından yayınlandı. Benedetti'nin Yıldızlar ve Sen isimli bir öykü kitabı ile Edebiyat ve Devrim isimli bir deneme kitabı önceki yıllarda Belge Yayınları tarafından dilimize kazandırılmıştı. Kırık Köşeli İlkbahar isimli romanı geçtiğimiz yayın döneminde Ayrıntı Yayınları Edebiyat Dizisi içinde okura sunulmuş olan Benedetti'nin şiirleri Türkçede ilk kez kitap halinde yayınlanıyor. Aşk Kadınlar ve Hayat şairin kitaba adını veren temalar etrafında gezinen şiirlerinden bizzat seçip hazırladığı özel bir antoloji nitteliğinde.

Bülent Kale

1973 Konya doğumlu. İstanbul Üniversitesi İspanyol Dili ve Edebiyatı mezunu olan Kale'nin makale, deneme, eleştiri, gezi ve güncel siyaset yazıları ve çevirileri 1995'ten bu yana pek çok dergide ve haber sitesinde yayınlanıyor. Eduardo Galeano, Javier Marías, Juan Goytisolo İspanyolca aslından Türkçe'ye kazandırdığı isimler arasında. Kale, Kitap çevirmenleri Meslek Birliği'nin (Çev-Bir) kurucu üyelerindendir.

Kale'nin Nicanor Parra, Rubén Darío, Juan Gelman ve Alejandra Pizarnik gibi şairlerden yaptığı çeviriler önümüzdeki yayın döneminde Ayrıntı Şiir kütüphanesi raflarında yerini alacak.

Mario Benedetti

Aşk Kadınlar ve Hayat

Ayrıntı: 910
Şiir Dizisi: 2

Aşk Kadınlar ve Hayat
Mario Benedetti

Kitabın Orjinal Adı
El Amor, Las Mujeres y La Vida

İspanyolca'dan Çeviren
Bülent Kale

© Fundacion Mario Benedetti, 1995
c/o Schavelzon Graham Agencia Literaria, S.L.

Bu kitabın Türkçe yayım hakları
Ayrıntı Yayınları'na aittir.

Kapak Tasarımı
Petek Yılmaz

Kapak Düzeni
Gökçe Alper

Dizgi
Kani Kumanovalı

Baskı
Yazın Basın Yayın Mat. Tur. Tic. Ltd. Şti.
Çevre Sanayi Sitesi 8. Blok No: 38-40-42-44
Başakşehir - İstanbul
Sertifika No: 12028

Birinci Basım: *İstanbul, Eylül 2015*
Baskı Adedi *1000*

ISBN 978-605-314-021-4
Sertifika No.: 10704

AYRINTI YAYINLARI
Basım Dağıtım San. ve Tic. A.Ş.
Hobyar Mah. Cemal Nadir Sok. No.:3 Cağaloğlu – İstanbul
Tel.: (0212) 512 15 00 Faks: (0212) 512 15 11
www.ayrintiyayinlari.com.tr & info@ayrintiyayinlari.com.tr

Mario Benedetti

Aşk Kadınlar ve Hayat

İspanyolca'dan Çeviren: Bülent Kale

Sunuş

Mario Benedetti 1970 yılında Kübada yazdığı *Juan Ángel'in Doğum Günü* isimli manzum romanını Raúl Sendic'e ithaf etmişti. Ulusal Kurtuluş Hareketi-Tupamaroları'nın (Movimiento Nacional de Liberación –Tupamaros) kurucularından olan Raúl Sendic, 1968'ten itibaren silahlı mücadeleye geçen örgütün o dönem yeraltında yaşayan ve birkaç yıl sonra Benedetti'nin de Montevideo'daki evinde saklayacağı gerilla lideriydi.

Sendic'e ithaf ettiği eserinde, Montevideolu bir çocuğun büyüyüp bir Tupamaro gerillası oluşunun hikâyesini doğum günleri üzerinden tek bir güne sığdırarak anlatır Benedetti. Şiir formunda yazılan romanın finalinde artık bir gerilla olan Juan Ángel ve arkadaşları bir hücre evinde kıstırılırlar. Devrimci grup kanalizasyon şebekesinden kaçarken içlerinden biri, Marcos, arkadaşları zaman kazansınlar diye güvenlik güçlerini yaklaştırmamak için evde kalır. Grup üyeleri kanalizasyon hattına girip kaybolmadan önce yoldaşları Marcos'la tek tek vedalaşır ve hepsi de sözlerini şu dilekle bitirir: "Dilerim yaşarsın Marcos!"

Yıllar sonra bir başka Marcos, Subcomandante Marcos, 1995 yılında Eduardo Galeano'ya yazdığı bir mektupta Chiapas'tan Benedetti'ye selam gönderir ve Marcos'un ölmediğini, orada Güney Meksika dağlarında yaşadığını haber verir:

"Marcos ismini *Juan Ángel'in Doğum Günü*'nden aldım!"

***

Mario Benedetti şiiri de tıpkı aktardığım hikâyedeki gibi hayatla şiir arasında gider gelir. Hayatın içinde gezinir, şiirle çakıştığı yerleri araştırır, bulur, paylaşır. İnsan ve hayata dair her şeye aşinadır, okura ulaşabileceği tüm araçları kullanarak hayatı yeniden kurar. Ve o dizelerde şair okurla, okurlar kendileriyle buluşur. Okura kendi deneyimini, kendi şiirini sunan Benedetti sonunda onu yine kendi hayatına bırakır ve oradaki şiiri, oradaki şairi araştırmaya, bulmaya, paylaşmaya çağırır: İlle de "şiir formunda" olmasa bile.

Şiir, şairin boy gösterdiği yer değildir Benedetti'de. Şiirin gösterildiği, paylaşıldığı yerdir. Şair ve okur yoldaştırlar orada. Acıları, neşeleri, hayalleri benzerdir. Adalet için, eşitlik için, özgürlük için kavgayı birlikte verecek, şiirlerde olmayan gerçek bir yeni hayatı birlikte kuracaklardır. Büyük laflar, şairane pozlar yoktur. Dostluk vardır, kardeşlik ve samimi bir sohbet vardır. Bu duruş, bu çaba, bu şiir Latin Amerika'nın ve İspanyolcanın en çok okunan, en sevilen şairlerinden yapmıştır Mario Benedetti'yi.

Aşk Kadınlar ve Hayat, Mario Benedetti'nin kendi seçtiği şiirlerden oluşan ve ilk kez 1995 yılında yayınlanan bir aşk şiirleri seçkisidir. Seçki kendi içinde Benedetti'nin şiirsel yolculuğuna ve hayatına dair pek çok bilgiyi sunar. Şiirleri Türkçe'ye aktarırken okurun aklına takılabilecek bazı noktaları kitabın sonuna eklediğimiz kısa notlarla açıkladık. Ancak ben burada, bu notlara sıkıştıramadığımız ama okurun şiirin genelini anlamasına yardımcı olabileceğini düşündüğüm bir ayrıntıdan da kısaca bahsetmek istiyorum.

"Son çıkan ışığı söndürsün!" dediği söylenir acı bir alayla 1973 yılında Montevideo Carrasco Havaalanı'ndaki bir duvar yazısının. Askeri darbeden sonra beraber ülkedeki üç milyonluk nüfusun bir milyonu ülkeyi terk etmiştir. Ülke boşalır, nüfusun üçte biri sürgüne gider. Darbe gerçekleştiğinde 53 yaşında olan Benedetti de ülkeyi terk edenler arasındadır. Ama bu kitaptaki şiirlerinin büyük çoğunluğunu yazdığı karısı Luz López Alegre Montevideo'da kalır. İkisinin de yaşlı anneleri vardır ve birinin onlarla ilgilenmesi gerekmektedir.

Benedetti 12 yıl boyunca yalnızca ülkesinden değil, bunca şiir yazdığı eşinden de uzak kalır. Bu sürgün döneminin dört yılını (1976-1980) geçirdiği Küba yıllarında telefonla bile görüşemezler. Benedetti karısına yazdığı mektupları Küba'dan çıkan dostlarına verir ve onlar da gittikleri ülkelerden başka isimlerle Luz'a gönderirler. Okurun şiirlerde karşılaşacağı sürgün, hasret, sevdiği kadının hayali ya da onun yüzünü görebilme, ona dokunabilme yahut yakınında olduğunu bilme mutluluğu gibi temalar bu bilgiler ışığında değerlendirilmelidir.

***

Şiir çevirisi zorlu bir uğraş. Çevirmen için de her zaman -sonunda mutlaka yenildiği- yiğitçe bir meydan okuma olmuştur. Bu kaçınılmaz yenilgilerin iki temel sebebi vardır: birincisi, çevirmen tam olarak neyi çevirmesi gerektiğini (çevirmenden bir metni şiir yapan şeyin ne olduğunu bulması beklenir) bilmez; ikincisi ise bunu bulduğunu iddia etse bile (rol keser burada çevirmen) tam olarak nasıl çevireceğini (başka bir dildeki şiiri çözümleyip yerine bir şiir kurması istenir çevirmenden) bilmez. Yine de (şiirin, başka bir dilde de olsa, olan bir şeyin yerine kurulamayacağını, yalnızca olmayan şeyler için, tek seferlik olduğunu bilmesine rağmen) girişir çevirmen bu işe. Çünkü mağlubu yoktur bu yenilginin. Çünkü "her şeyden biraz kalır." Şiir de, şair de, çevirmen de, okur da, çevirinin iki yanında uzanan diller de kazançlı çıkar bu yenilgiden. Şiirli bir yenilgidir bu. Yenilen pehlivanın yanaklarındaki mahçup pembelik o şiirden gelir.

Dediğim gibi, bir çevirmenin çevireceği metni okurlarla paylaşmaya değer yapan şey ya da şeyleri doğru tespit etmesi ve bunlardan çok uzaklaşmaması lazım gelir işini hakkıyla yapması için. Bunlar bir nevi pusulasıdır çevirmenin. İlgili ipuçları metnin içinde mevcuttur. Düzyazıda daha çok ve daha açıktır bu ipuçları. Şiirde ise daha az ve daha muğlaktırlar. Bu azlık ve muğlaklık şiir çevirisinde daha yoruma açık, daha geniş bir alan bırakır çevirmene; bazı çeviri sorunlarını şiir duygusuna dayanarak çözmesi gerekir çevirmenin.

Ancak "bu da benim şiir duygum" denerek türlü türlü denemelerin önünü açacak havai bir duygu değildir bu. Tam aksine, çevirmenin şairin diğer kitaplarını, şiirlerini, söyleşilerini, üzerine yapılmış çalışmaları okuyarak eğitip biçimlendirdiği ve kendi dilinde yaptığını yapabilmesi için şairin hizmetine sunduğu epey işlenmiş ve bağımlı bir şiir duygusudur bu. Tek gayesi vardır: şairi ve şiirini hedef dildeki okurla buluşturabilmek.

Benedetti çok okunmasını ve sevilmesini, kendisinde "bir takıntıya dönüşen anlaşılır olmak"a da bağlar bir söyleşisinde. Bizim de bu şiir çevirisinde hem metinden çıkardığımız ipuçlarını değerlendiririrken, hem de ipuçlarının yetmediği yerde şiir duygumuzu şairin hizmetine sunarken en belirleyici ölçütümüz "anlaşılır olmak" oldu. Bu macerada bizi en çok zorlayan, bize en çok öğreten uğraş da yine bu oldu: hem anlaşılır olup hem şiir kalabilmek. Elinizdeki kitapta size "anlaşılır" bir "şiir" sunmaya çalıştık.

Bitirmeden, biz derken kastettiğim, benimle birlikte bu çevirinin her satırına emek veren, bir zamanlar fotokopilerden okuduğum şiirleriyle benim şiir duygumu da besleyen şair Emirhan Oğuz'a teşekkür etmek isterim. Bana bu kitabı öneren, cesaretlendiren, çevirten, hatta benimle birlikte çeviren o oldu. Tek tek bütün şiirleri aslıyla karşılaştırarak elden geçirdi. Hemen hemen her satıra dokundu. Bazı oturmamış bölümlere alternatif çeviriler önerdi ve birlikte çeviriyi birazdan okuyacağınız son haline getirdik. Emeği ve sabrı için kendisine bir kez daha teşekkür ederim.

Artık şiiri okurla baş başa bırakma vakti geldi. Şimdi onca mesainin ardından şiiri hem Türkçenin geniş ovasında bir başına hem de bir kitabın sayfaları arasında bırakıp gitmek zamanı. Ama girişte aktardığımız hikâye aklımda. Başka bir dilde yeniden kurulan şiirin kronik çelimsizliğinden haberdarım. Yine de bu şiir bu kitapta kalmasın; Türkçe'ye, yazıya, aşka karışsın; bu dilin insanlarının diline, dudağına, aklına, yüreğine, gözlerine, kalemine, belleğine uğrasın umudumu koruyorum. Her yazının son cümlesinde açılan o çıkış hattından kaybolup giderken kime nasıl veda edeceğimi biliyorum:

Dilerim yaşarsın Mario!

Bülent Kale
Ocak 2015, İzmir

Aşk ölümün telafisidir; onun hakiki karşılığıdır.
Arthur Schopenhauer

Önsöz

Daha o uzak gençlik yıllarımda, Alman filozof Arthur Schopenhauer'in (1788-1860) o zamanlar en tanınmış kitabı olan *Aşk, Kadınlar ve Ölüm*'le ilk karşılaştığım andan itibaren, kitabın başlığına taşınmış o üç kelimeden yayılan üstü kapalı ima karşısında rahatsızlık hissetmiştim. Her ne kadar kitabında her bir terimi ayrı ayrı ele almaya dikkat ediyor olsa da, Danzigli felsefecinin istenççi felsefesinden gelen kötümserliğiyle bu üç özlü kelimeyi de aynı kefeye koyarak onları da o bitmek bilmez kadın düşmanlığının harcına dahil ettiği açıktı. Schopenhauer'in kadını ve kadınların o ilk ürkek özgürleşme girişimlerini hedef alan pek çok saldırısının yaşadığı döneme ve coğrafyaya ait genel önyargının parçası olduğu bir gerçek. Kaldı ki söz konusu önyargı o zamanlar yalnızca erkeklerde değil, kadınlarda da yerleşik haldeydi.

Bugünlerde kitabı baştan sona yeniden okudum, neredeyse altmış yıl daha yaşlı gözlerle ama daha bir bilinçle, döneminin atmosferi içinde değerlendirerek okumama karşın o eski itiraz duygusunu şimdi de tıpkısıyla hissettim. Aşk hayatın simge bileşenlerindendir.

İster kısa ister uzun, ister bir anda alev almış ister ilmek ilmek büyütülmüş olsun, aşk insan ilişkilerinde bir doruktur. Zaten tuhaf bir biçimde, bu tartışmalı eserinde, Schopenhauer'in kendisi de bu konuda umutlu bir saptama yapmaktan kendini alamaz ve şöyle der: "Aşk ölümün telafisidir; onun hakiki karşılığıdır." Bu tümceyi elinizdeki bu seçki için epigraf olarak ayırdım. Yoksa değmez mi buna? Alman yazarınki gibi cinsellikten kaçınan bir karakterde bile olsa, insanları ölümün karşısına çıkmaya razı eden biricik unsurun aşk olduğunu göstermeye?

Bu tümceyi kurduktan sonra aşkın ve kadınların ölümden çok hayata yakın olduklarını kabullenmeye yalnızca bir adım vardır. Ben burada, Schopenhauer'in da affına sığınarak bu adımı atıyorum. Bu kitap bir tema etrafında son elli yılda kendi kendine oluşmuş bir antoloji. Benim *Inventario* başlıklı iki ciltlik seçkimde yer alan şiirleri gözden geçirirken, orada böyle bir antoloji olduğunu fark ettim, tek yapmam gereken onu oradan çıkarıp almaktı. Ben de öyle yaptım; doğaları gereği aşk kadar kışkırtıcı ve rahatlatıcı olmayan yığınla başka konunun içerisinden bu kitabı seçip ayırdım.

Mario Benedetti

Aşk Kadınlar ve Hayat

GÖĞE YÜKSELİRKEN DÜŞLÜYORUM SENİ

Luz'a

1

Kim inanırdı bakışlarının böyle
hep burada benimle kalacağına
kimse bilmeden, tek başına.
Kim inanırdı kaderimin
ve gözlerimin erişebileceği
bir yerde doğma ihtimaline senin
ve ikimizin bütün iyilerden,
kötülerden, herkesten sıyrılıp kendimizi
aynı sessizliğe zincirleyeceğimize,
aynı çeşmenin üzerine eğileceğimize
ve orada birbirimizi tekrar tekrar seyredeceğimize,
derinliklerimizde kim olduğumuzu çözmek için
suyun yüzeyinde titrerken suretlerimiz
keşfederek öğrenmeye çalışarak
kimdin sen o perdenin ardındaki
kimdim ben o benim ardımdaki.
Ama daha hiçbir şey görmedik.
İstiyorum ki biri gelsin, sert, kararlı,
hep korktuğum ama beklediğim biri
gelsin ve bizi birer burçla işaretlesin
bizi iki farklı zamana yerleştirsin
ve bıraksın orada, iki hayret
çığlığı gibi.

Ama aslâ olmaz bu. Sen o değilsin artık,
ben o değilim artık, onlar, bizim biz olmadan
önce olduklarımız.
Sendin evet ama şimdi
biraz beni tınlıyorsun.
Bendim evet ama şimdi
biraz sana çalıyorum.
Çok değil, yalnızca bir tık
belki çok hafif bir iz, çok tanıdık,
ama seni ve beni yan yana düşünmeye zorluyor
[herkesi,
tek tek ele alamıyorlar bizi artık.

2

İşte vardık şafak vaktinin sıfır noktasına
günün ve gecenin birbirine karışıp eşitlendiği o ana.
Asla unutamayız seninle verdiğimiz bu molayı.
İşte gökyüzü üzerine basarak geçiyor gözkapaklarımın
ve boşaltıyor şehrin gözlerimde kalan son artıklarını.
Düşünme şimdi akrep ve yelkovanların zamanını
umutsuzluklarla dolup taşan o zavallı zamanı.
Şimdi yalnızca çıplak arzu var,
yağmur yüklü bulutlardan kendini sıyıran güneş
ve senin sonunda sadece bir ses ve gülüş olana dek
gecenin karanlığında batıp çıkan yüzün var.

3

Şafağı geri isteyebilirsin
âşık olduğunda.
Gelip eskiden olduğun o kadını
isteyebilirsin benden.
O halini hep korudum, nasılsan öyle.
Senin ellerine bırakacağım onu yine
ellerin bana geldiğinde ve seni de
yanında getirdiğinde kendisiyle.
Gelip eskiden olduğun o kadını
isteyebilirsin benden.
Artık o olmasan bile.
Ve benim sesim burada
bir umut seni bekliyor olsa da
yapayalnız yana tutuşa ve
senin hayalin de bu, hatta fazlası olsa bile.
Şafağa âşık olabilirsin
ne zaman istersen.
Yalnızlığım öğrendi artık seninle olmayı.
Bu gece, başka gece olacak
sen de olacaksın
ve yeniden inleyecek döngüsel zaman
ve işte huzur bu, işte huzur bu
diyecek dudaklar.
Şimdi yalnızlığım da gelip geri isteyebilir seni
senin o mutluluktan acıtan çarşaflarına sarılmayı
hiç sebepsiz o soğuk yüreğini tanımayı
varlığına ikna olacağı sahneleri
seni burada öğrenmeyi.

Bir kaçışı yaşamak için olmalı
ve köpüğün ve güneşin zamanını
sen gitsen de burada kalan.
Bir başka merhameti öğrenmek için olmalı
ve uykunun ve aşkın zamanını
sen gitsen de burada kalan.
Bu gece, başka gece olacak
sen de olacaksın,
umarsız olacaksın gözlerimin gördüğü yerde,
artık bize ait olmayan yokluğun uzağında.
O halini hep korudum, nasılsan öyle
ama emin değilim ne kadar öyle sen olmadan
senin ona sisli ufuklar vaat eden halin olmadan
senin ondan o kumlu penceresini isteyen halin
[olmadan.
Şafağı geri isteyebilirsin âşık olduğunda.
Gelip eskiden olduğun o kadını istemelisin benden.
Artık o kadın sen olmasan da
kendinle beraber yeni acılar
ve başka mucizeler getirsen de.
Hatta sonunda bana çevirdiğin o gökyüzünde
artık bir başka yüzle görünsen bile.

AŞK, ÖĞLEDEN SONRA

Ne yazık yanımda olmaman şimdi
saate bakıp dört olduğunu gördüğümde
işte bir form dolduruyorum ve on dakika
[düşünüyorum
işte bacaklarımı geriyorum bütün öğle sonları gibi
işte böyle omuzlarımla sandalyeye iyice yaslanarak
[yapıyorum
sonra eklem yerlerini kütletiyorum parmaklarımı
[birbirine geçirip.

Ne yazık yanımda olmaman şimdi
saate bakıp beş olduğunu gördüğümde
ben şimdi sadece bir manivelayım karları hesaplayan
[bir makinede
ya da iki elim yalnızca şu kırk tuşun üstünde zıplayıp
[duran
ya da bir kulak hep tetikte telefonun nasıl
[havlayacağını bekleyen
ya da hesaplar yapan ve onlardan gerçekleri çıkaran
[biri sadece.

Ne yazık yanımda olmaman şimdi
saate bakıp altı olduğunu gördüğümde.
Bir sürpriz yapıp arkamdan yaklaşabilirdin
"Ne haber?" diye sorabilirdin ve ne güzel ben
senin dudaklarının kırmızısına bulanırdım ve
sen karbon kâğıdının mavi lekesine ellerimde.

ÇOK AZ

Bildiklerin
çok az
bildiklerin
bana dair
bildiklerin
benim bulutlarım sadece
benim sessizliklerim
benim mimiklerim
bildiklerin
o hüzün işte
evime dışarıdan bakınca görünen
hüznümün kepenkleri
hüznümün kapı zili.

Yani çok bir şey
bilmiyorsun
hakkımda ve sen de
belki bazen ne kadar az
olduğunu düşünüyorsun
bildiklerimin
sana dair
bildiklerimin
senin bulutların olduğunu sadece
senin sessizliklerin
senin mimiklerin
bildiklerimin
o hüzün olduğunu işte
evine dışarıdan bakınca görülen
hüznünün kepenkleri
hüznünün kapı zili olduğunu.
Ama çalmıyorsun kapımı.
Ama çalmıyorum kapını.

YANIMDAN GEÇEN KADIN

Yanımdan geçen adım
yanımdan geçen yüzsün
daha ne istiyorsun
sana bakıyorum şimdi
sonra unutacağım hemen
şimdi hemen
hemen şimdi
unuturum bu kesin.

Yanımdan geçen adım
yanımdan geçen yüzsün
daha ne istiyorsun
seni seviyorum ya
seni yalnızca iki ya da
üç dakikalığına seviyorum ama
zamanım yok hiç
daha fazlasına.

Yanımdan geçen adım
yanımdan geçen yüzsün
daha ne istiyorsun
ah hayır yapma
girme kanıma
girmeyelim kanlarımıza
unutamayız sonra
elveda.

HUYSUZLUK BALADI

Bazı günler oluyor canım hiç çekmiyor hiçbir şeyi
seni, beni, kendisine inanmam için ısrar eden hiç
[kimseyi
ve düşünüp taşınıp basbayağı aptal buluyorum
[kendimi
içimde kararsızca salınıp duruyor hınç duyguları
ve bir türlü iyiye işaret görmüyorum hiçbir alameti.

Günler var yüreğim ağzımda açıyorum gazeteyi
sanki gerçekten bekler gibi kendi adımı görmeyi
ölüm ilanları arasında ve dökülecek gibi ardı sıra
uzak yakın tüm dostların ve akrabaların isimleri
ve her şey inatla bana karşı geliyor sanki.

Günler var ki, nasıl diyeyim, karanlık bile değiller
acımın izini, tutacak ucunu kaybettiğim günler
ve ben bulmacalarda birbirinin içinden geçen
[kelimeleri
başka şeyleri hak eden bir öfkeyle çözüyorum ancak,
mesela, neyi diyeyim, uyku tutmayan geceleri belki.

Günler var ki insan biliyor evvelden iyi olduklarını
daha üzerinden çok geçmedi, ay çıkıyordu geceleri
nasıl da tertemizdi kokulu bir sabunla yıkanmış gibi
ve o zaman gerçek bir kara duyguydu işte o yaşanan,
bir huzursuzluk değil böyle, tatlı bir sıkıntıydı o kadar

Her neyse, işte bu balad yalnızca sana haber vermek
[içindi
denk gelirsen o birkaç güne eğer öyle pek ciddiye alma
[beni.

MEŞE AĞACININ SOLUNDA

Bilmiyorum sizin de hiç başınıza geldi mi
ama sessizce uyuyan bir parktır Botanik Bahçesi
insan kendini bir ağaç sanabilir orada ya da başka biri
yeter ki tek ve sonsuza dek elzem o şart karşılansın.
Şehir uzaklarda kalsın hiç kirletmeden o dinginliği.

İşin sırrı, şöyle diyelim, yaslanmaktır bir ağacın
[gövdesine
ve dinlemek havada gezinen ölü gürültülerin içinde
nasıl dörtnala gittiğini tramvayların Millan y Reyes'te.

Bilmiyorum sizin de hiç başınıza geldi mi
ama her zaman harikadır Botanik Bahçesi
boylu boyunca uzanıp hayaller kurmak için
bir yanda böcekler tırmanır bacaklarınızdan yukarı
bir yanda nedensiz bir hüzün süzülüp iner
[kollarınızdan
ta ki siz avucunuzu kapayıverip onu yakalayana kadar.

İşin sırrı kafayı kaldırıp yukarı bakmaktır en baştan
ve görmek bulutların nasıl birbirine girdiğini ağaçların
[ardında
ve kuşların nasıl cıvıl cıvıl tartıştığını ağzında
[yuvaların.

Bilmiyorum sizin de hiç başınıza geldi mi
gördünüz mü siz de Botanik Bahçesine kaçan o çiftleri
hani birden bir taksiden inerler ya da bir buluttan
ve ciddi meselelerden konuşurlar çoğu zaman
gözleri hep diğerinin gözlerindedir tutulmuşçasına
sanki aşk kısacık bir tünəldir de onlar
birbirlerini izliyorlardır bu aşkın iki ucundan.

Şu ikisi mesela meşe ağacının solundaki
(badem ya da çam da diyebilirdim adına
nebatat konusundaki bilgisizliğim sağ olsun)
konuşuyorlar ama görünüşe göre kelimeler
bile duygulanıp susuyorlar onlara bakınca
çünkü azıcık bir mırıltı dahi ulaşmıyor onlardan
[kulağıma.

Bilmiyorum sizin de hiç başınıza geldi mi
ama öyle güzeldir ki hayal etmek neler söylediklerini
hele ki ince bir dal almışsa adam dudaklarına
ve pabucunun tekini çıkarıp bırakmışsa çimlere kadın
hele ki hüzne gark olmuşsa adamın kemikli yüzü
ve kadın istiyor ama gülümseyemiyorsa bir türlü.

Adam bir keresinde Botanik Bahçesinde de
söylenen şu sözleri söylüyordu bana göre

dün sonbahar geldi
sonbahar güneşi
ve ben mutlu hissettim kendimi
tıpkı eski günlerdeki gibi
nasıl da güzelsin
seviyorum seni
rüyamda
geceleyin
borazanlar duyuluyordu uzaktan
ve denizin üstünde bir rüzgâr
ama hem deniz hem rüzgâr, ikisi de
alabildiğine sessizdi uykular kadar
hep böyle bak bana
seviyorum seni
şevkle çalışıyorum tüm gün
önümde defterlerle hesaplarla
sabahtan akşama kadar
saçma sapan adamlarla uğraşıyorum
aklım karışıyor ve küfrediyorum
elini ver bana
hadi şimdi
sen de biliyorsun
seviyorum seni

Tanrıyı düşünüyorum bazen
öyle çok da değil ama
zamanını çalmak istemem
hem zaten o uzakta
ama sen yanımdasın
şimdi keder içindeyim
keder içindeyim ama seviyorum seni
daha nice saatler geçecek biliyorum
bir nehir gibi akıp sokaklar geçecek
hep yanımda olan ağaçlar
gökyüzü
ve dostlar geçecek
ama öyle şanslıyım ki
seni seviyorum
çok eskiden çocukken
çok eskiden, her neyse boş ver
basit bir tesadüftü zaten
gözlerinde kaybolmak gibi tıpkı
izin ver kaybolayım yine
seviyorum seni
seni seviyorum şükür ki.

Bilmiyorum sizin de hiç başınıza geldi mi
ama bazen insan bir anda fark eder ki
aslında çok daha sarsıcı bir ilişki söz konusudur
akıl ermez acılar ve tesadüflerle örülü
Tanrının kıskançlıktan yol vermediği aşklardandır bu.

Bakın adam nasıl da şefkatle itham ediyor kadını
kadın öylece bir ağacın gövdesine yaslanmış
adam nasıl da döküyor eski anıları ortaya bir bir
ve için için dağılıyor ama dimdik ayakta kadın.

Oğlan bir keresinde Botanik Bahçesinde de söylenen şu sözleri söylüyordu bana göre

demiştin ki
bizim aşkımız
ölü doğmuş bir çocuktu başından beri
bazen bir anlığına yaşayacak
ikimizi de yenecek gibi
görünüyordu o kadar
ama biz ikimiz daha güçlü çıktık
ondan ve kopardık onu
kanından geleceğinden
gökyüzünden
ölü doğmuş bir çocuktu
hepsi bu
müthişti belki ama mahkûmdu
belki bir gülümsemesi
olacaktı seninki gibi
tatlı ve içten
belki bir ruhu olacaktı
hüzünlü benimki gibi
gerçi ne önemi var şimdi
belki zamanla öğrenecekti
kanatlarını açmayı
dünyayı kullanmayı
ama dünyaya böyle
aşktan ölmüş
korkudan ölmüş gelen çocukların
öyle büyük olur ki yürekleri
bilmeden deşer dururlar kendilerini

demiştin ki
bizim aşkımız
başından beri ölü doğmuş bir çocuktu
fakat nasıl zor bir gerçek bu, nasıl açık
nasıl kolay bir gerçek, nasıl acı
ben de henüz bir çocuk diye düşünüyordum
ama yalnızca ölü doğmuş bir çocukmuş meğer
şimdi ne kaldı geriye
bir tek inancımızı yeni baştan
kurmak kaldı bize ve onun için
olabileceğimiz şeyleri
hatırlamak bir de
ama bizim olamadı
var mı daha ötesi
belki yine geldiğinde
bir yirmi üç nisan ve bu uçurum
sen neredeysen orada
çiçekler götür ona
ben de geleceğim yanında.

Bilmiyorum sizin de hiç başınıza geldi mi
ama Botanik Bahçesi uyuyan bir parktır
ve yalnızca yağmurlarla uyanır.

İşte o son bulut nihayet karar verdi kalmaya
bizi aşağıda mutlu dilenciler gibi ıslatmaya.

İşin sırrı dikkat kesilerek koşmakta
ezmemeye çalışarak tek bir gübre böceğini
ve doğmak için umutsuzca fırsat kollayan
tek bir mantarın bile basmadan üzerine.

Hiç gizlenmeden dönüyorum yüzümü yine, ikisi
devam ediyorlar orada, meşe ağacının solunda
sonsuza dek gizlenircesine yağmurun altında
kim bilir hangi sessizlikleri söyleyerek birbirlerine.

Bilmiyorum sizin de hiç başınıza geldi mi
ama yağmurlar düştüğünde Botanik Bahçesi'ne
burada yalnızca hayaletler kalır.
Siz isterseniz gidebilirsiniz artık.
Ben biraz daha buradayım.

YÜREĞİN KABUĞUNDA

Çünkü benimsin ve benim değilsin
çünkü aklım fikrim hep sende
çünkü geceler göz açık geçiyor uykusuz
çünkü gece bitiyor ve aşkım diyorum sana
çünkü sabahları hayalinin yerini almaya geliyorsun
ve daha iyisin bütün hayallerinden
çünkü güzelsin ayaklarından ruhuna kadar
çünkü iyisin ruhundan bana kadar
çünkü nasıl tatlı gizleniyorsun gururunda
ve o küçük ve tatlı
yüreğin kabuğunda

çünkü benimlesin
çünkü benimle değilsin
çünkü sana bakıyorum ve ölüyorum
ama sana bakmazsam aşkım
ölmekten beter oluyorum
sana bakamazsam

çünkü sen her yerdesin canın nerede isterse
ama daha iyi oluyorsun seni sevdiğim yerde
çünkü dudakların kan kırmızı
ve üşüyorsun
seni sevmem lazım aşkım
seni sevmem lazım
isterse hep böyle iki taneymiş gibi acısın bu yara
isterse hep arayım da bulamayım seni ya da
gece bitip sabah olduğunda
ister benim ol yine sen
ister olma.

BİRDENBİRE HER ŞEY

Erkek acilen
kadın aniden

hadi sevin birbirinizi
vakit kaybetmeyin

bırakın her şeyi öpüşlere
dokunun yine o taze tene
tüketin o eşsiz birleşmeyi
hırpalayın birbirinizi

unutmayın

zamanın geçeceğini
ve geçip gittiğini

ve artık ikiniz için de
çoktan geçtiğini
adam acilen ihtiyar
kadın yaşlanmış aniden.

GÖKKUŞAĞI

Bazen
elbette
gülümsersiniz
ve hiç önemi yoktur gerçekte
güzel mi
ya da çirkin mi
yaşlı mı
ya da genç mi
çok mu
ya da az mı
olduğunuzun

gülümsersiniz siz
sanki bir gerçeği
ifşa eder gibi
ve gülümsemeniz
ortadan kaldırır
tüm önceki çehrelerinizi
bir anda yürürlükten kalkar
maske gibi yüzleriniz
dışbükey aynalar gibi
kırılgan
sert gözleriniz
ısırmaya hazır ağzınız
hülyalı çeneniz
ışıldayan elmacık kemikleriniz
gözkapaklarınız
korkunuz

gülümser ve
yeniden doğarsınız
dünyayı sahiplenirsiniz
bakmadan
bakarsınız artık
savunmasız
çıplak
saydam

ve belki de
eğer gülümsemeniz
çok ama çok
derinden geliyorsa
ağlayabilirsiniz
kendiliğinden
çırpınmadan
umutsuzluğa kapılmadan
ölmeyi istemeden
boşlukta hissetmeden

ağlarsınız
yalnızca ağlarsınız
işte o an gülümsemeniz
hâlâ duruyorsa yerinde
bir gökkuşağı olur yüzünüzde.

BUZA KESMİŞ AY

İşte bu yalnızlıkta
bu hain
bu sakin

bu kutsal mahremlerle
uzaklardan ulumalarla
canavarsı sessizlikle
sürekli dönen anılarla
buza kesmiş bir ayla
başkalarına gelen geceyle
sürekli açık gözlerle
dolu yalnızlıkta

bu faydasız
çaresiz
yalnızlıkta

anlaşılır
bazen
aşk.

DEĞİŞ TOKUŞ

Benim için önemli bunu yapmak

bana anlat istiyorum
kapıldığın son hayali
ben de seninle paylaşayım
hâlâ inandığım şeyleri

küçük de olsa
bir alış veriştir bu

birbirimizi karşılaştırmalıyız
sen yalnızsın
ben yalnızım
ikimiz de insanız

yalnızlık da
bir kavılcım
olabilir bazen.

SOLEDAD BARRETT'İN ÖLÜMÜ

Burada yaşadın aylarca belki yıllarca
hayatlardan ve sokaklardan geçen
bir hüzün çizgisi bıraktın ardında

on yıl önce de haber olmuştun burada genç kız halinle
bacakların kesikler içindeydi o sefer çünkü
[reddetmiştin
yaşasın hitler diye bağırmayı ya da kahrolsun fidel diye

zamanlar başka zamanlardı ölüm mangaları da öyle
ama yine de pek şaşırtmıştı o kesikler
dönemin uzayda yaşayan uruguay'ını

sen elbette bilemezdin o zamanlar
bir biçimde yaşamakta olduğunu
tarih öncesi bir iberya'yı

şimdi kurşuna dizdiler recife'de
cesur bir aşkla ve gizli acılarla yüklü
tam yirmi altı yılını senin

belki hiç öğrenilmeyecek nasıl oldu ve neden
ilk düşen haberler senin de direndiğini söylüyor
buna inanmaktan başka çare de yok zaten
çünkü gerçekten de direniyordun sen
yalnızca kendini onların karşısına koyarak
yalnızca gözlerinin içine bakarak
yalnızca gülümseyerek
yalnızca yüzünü göğe dönüp şarkılar söyleyerek
kendinden emin duruşunla
genç bir kadın oluşunla
podyumlarda model olabilirdin
oyuncu aktris
güzellik birincisi miss paraguay
kapaklarda
takvimlerde
ve kim bilir daha neler nice şeyler

ama büyükbaban rafael, o ihtiyar anarko
belli ki var gücüyle dolaşıyordu damarlarında
ve sen suskun hissediyordun onu her adımında

soledad yalnız yaşamadın
bu yüzden silinmiyor hayatın
hatıralarla dolup taşıyor sadece

soledad yalnız ölmedin
bu yüzden ağlatmıyor ölümün
yalnızca göndere çekiyoruz onu enginlere

bundan sonra sana duyduğumuz özlem
senin ölümünü dalgalandıran sadık bir rüzgâr olacak
bir emsal olarak apaçık görünsün diye orada
senin hayatının sınırları

bilmiyorum ne vardı üzerinde
mini etek mi bir pantolon mu
pernambuco'daki o uğursuz yaylım ateş
tüm düşlerini yok ettiğinde

en azından kolay olmayacak
senin o kocaman aydınlık gözlerini kapamak
senin o bilinen en büyük şiddeti
inanılmaz bir iyiliğe dönüşsün diye
makul ateşkeslere müsaade etmek olan gözlerini

ama sonunda kapatmış olsalar da zorla
soledad sen üç halkın dört halkın yurttaşı
muhakkak ki hâlâ devam ediyorsun o gözlerinle
[bakmaya
uğruna yaşadığımız uğruna ölmeyi
asla reddetmediğin o tertemiz geleceğe o ufka.

İDEAL SEKRETER

İdeal sekreterim
ben.

Patronum kibar adamdır,
patronumun ağzı sıkıdır,
uzun boyludur, özel biri,
patronudur patronların.

Bazen gelir ve bana emreder:
"Şu metnin bir kopyası hemen",
ideal sekreterim
ben.

Patronumun bir karısı var,
iki çocuğu ve üç hizmetçisi,
karısının en azından
haberi yok hiçbir şeyden.

Patronum bazen gelir yanıma ve:
"Biz tam birbirimize göreyiz" der,
ideal sekreterim
ben.

Patronumun bir mustangı var
bir de küçük apartman katı
arada oraya gideriz beraber
ben ve onun vicdan azabı.

O zamanlar mecburen kabullenirim:
"Bu bağışlanabilir bir günah" derim,
ideal sekreterim
ben.

Patronum olgun biridir
ve hep öyle davranır,
göbeğini bile vermez ele
hep koyu renk giyinir.

Patronum bazen gelir esner gerinir:
"Bugün olmaz, canım sıkkın az" der,
ideal sekreterim
ben.

Patronum nihayet çekip gittiğinde,
patronum yani şu zavallı ihtiyar,
biraz yatışırım ve yalnız kalırım
aynanın karşısında.

Ve kendi kendime yine o
usandıran nakaratı söylerim:
"İdeal sekreterim
ben".

GİDİYORSUN GELİYORSUN

Luz'a

Carrasco'dan aeropark'a aeropark'tan carrasco'ya
gidiyorsun geliyorsun durmadan yanında kitaplarla
şallarla siparişlerle yapılacak işlerle öpüşlerle

yanaklarında bir paisito havası var
ve bulaşıcı bir inanç öngörülerinde

gidiyorsun geliyorsun bir inanç sarkacı gibi
bir umut komisyoncusu gibi
yahut gönüllü bir hostes gibi
öylesine alışıksın bir yere varışlara
ama o kadar değil sıra gelince ayrılışlara

kimin aklına gelirdi bu güzel hikâyeye
başladığımızda bundan yirmi beş yıl önce
şimdi küçücük bir apartman dairesinde
güneşin bile girmediği ama senin evet senin hep
[girdiğin
böyle tek tek haberler alıp vereceğimiz birbirimize
sabırsızlık etmeden ama toplama yapan biri gibi
[yavaşça zihninde

sen uyuduğunda ben okumaya devam ediyorum
ve o dört duvar arasında bir şey oluyor

sen orada uyuyorsun ve ben
hiç olmadığı kadar yanımda hissediyorum seni.

SİZ VE BİZ

Siz âşık olunca
konfor istersiniz
sedir ağacından yatak
üzerine özel döşek

biz âşık olunca
daha kolaydır bu işler
çarşaf olursa ne âlâ
çarşafsız da olur arna

siz âşık olunca
karı zararı hesaplarsınız
aşkınız bitince
bir kez daha hesaplarsınız

biz âşık olunca
yeniden doğmak gibidir her an
aşkımız bitince ama
bir türlü geçmez zaman

siz âşık olunca
bir başka büyüktür aşkınız
dedikodu fotoğrafları gazetelerde
aşk bir bomba gibi düşer her yere

biz âşık olunca
bildik bir aşktır bu
çok basit çok keyifli
sıhhati yerinde olmak gibi

siz âşık olunca
sürekli saate bakarsınız
çünkü kaybettiğiniz zaman
eder en az yarım milyon

biz âşık olunca
acelesiz ama ateşli
zevk alırız sadece ve öyle
tuzluya da çıkmaz bu eylem

siz âşık olunca
terapiste gidersiniz
çünkü ondan öğrenirsiniz
iyi mi ettiniz kötü mü acaba

biz âşık olunca
çok da kafaya takmayız
yine de uyanık bilinçaltımız
keyfini çıkarmaya bakar aşkın

siz âşık olunca
konfor istersiniz
sedir ağacından yatak
üzerine özel döşek

biz âşık olunca
daha kolaydır bu işler
çarşaf olursa ne âlâ
çarşafsız da olur ama.

HÂLÂ

İnanmıyorum hâlâ
gelip yanıma ilişiyorsun ve
yıldızlar ve mutlulukla dolu
bir yumağa dönüyor gece

duyuyor seviyor dinliyor görüyorum
yüzünü uzun adımını
ellerini ve hâlâ
inanamıyorum buna

o kadar önemli ki eve dönmen
hem senin için hem benim için
fallar açıyorum eve yolun görünüyor
ve dönüşünü söylüyorum şarkılarda

kimse aslâ dolduramaz yerini
çünkü en sıradan şeyler bile şimdi
vazgeçilmez şeylere dönüşüyor seninle
sen artık eve dönüyorsun diye

yine de hâlâ
şüphe ediyorum bu iyi talihten
aynı göğün altında seninle olmak
hayalmiş gibi geliyor bana

ama geliyorsun hiç şüphe yok buna
ve bakışlarınla geliyorsun
bu yüzden de eve adımını atışın
mucizevi kılıyor geleceği

çoğu zaman tam anlamadım
suçum ne ve nedir başarısızlıklarım
ama iyi biliyorum senin kollarında
bir anlam kazanıyor tüm dünya

bir de o cesaretini senin ve gizemini
öptüğümde dudaklarının kıyısında
ne şüpheler kalacak ortada artık ne sorular
seni çok çok seviyor olacağım için
hâlâ.

SENİ SEVİYORUM

Ellerin benim okşanışlarım
benim gündelik akortlarım
seni seviyorum çünkü ellerin
ellerin adalet için çalışıyor

seni seviyorum çünkü sen benim
aşkımsın, suç ortağım ve her şeyim
seninle sokakta omuz omuza veririz
ve ikimizden de çok olduğumuzu biliriz

gözlerin benim özel sihirim
kem günlerden sakınmak için
seni seviyorum çünkü bakışın
hep ufukta ve tohumu geleceğin

ağzın ki hem sana ait hem de benim
ağzın hakkını veriyor her kelimenin
seni seviyorum çünkü ağzın
nasıl haykırılacağını biliyor isyanın

seni seviyorum çünkü sen benim
aşkımsın, suç ortağım ve her şeyim
seninle sokakta omuz omuza veririz
ve ikimizden de çok olduğumuzu biliriz

çünkü sen o içtenlikli yüzünle
hülyalı ama kararlı yürüyüşünle
dünya için gözyaşı döküşünle
çünkü sen halksın seni seviyorum

çünkü aşk dediğin bir hale değil
ne de emsal bir ahlaki mesel
çünkü biz seninle bir çiftiz
ve hep biliriz ki yalnız değiliz

seni burada seviyorum cennetimde
yani kendi memleketimde
insanlar mutlu yaşar her yerinde
buna izin verilmese bile

seni seviyorum çünkü sen benim
aşkımsın, suç ortağım ve her şeyim
seninle sokakta omuz omuza veririz
ve ikimizden de çok olduğumuzu biliriz.

SENİN YÜZÜN

Öyle kalabalık bir
yalnızlığım var ki
öyle yüklü ki özlemle
senin yüzünle
önceki ayrılışlarla ve
hoş geldin öpüşleriyle
değişikliğin o ilk anlarıyla
ve uzaklaşan son vagonla.

Öyle kalabalık bir
yalnızlığım var ki
bir geçit alayı gibi
düzenleyebiliyorum
renklerine göre
boyutlarına göre
ve vaatlerine
dönemlerine
dokunuşlarına
tatlarına göre

daha fazla titremeden
yokluğuna sarılıyorum
bana sürekli eşlik eden
senin bendeki yüzüne

gölgelerle doluyum
gecelerle ve arzularla
gülüşlerle ve lanet
olası bir bedduayla

konuklarım toplaşıyor yine
toplaşıyorlar düşlerim gibi
yeni garezleriyle
tüm kötücüllükleriyle
kurtulmak için bir destek koyuyorum
kapının arkasına
çünkü yalnız kalmak istiyorum
bendeki yüzünle

ama senin yüzün
başka yana bakıyor
artık beni sevmeyen
o âşık gözleriyle
kendine bir aç arayan
erzaklar gibi
aranıyor aranıyorlar
ve söndürüyorlar günümü

duvarlar gidiyor
gece kalıyor geriye
özlemler gidiyor
bir hiç kalıyor geriye

işte kapatıyor gözlerini
bendeki yüzün

ve bir ıpıssız
yalnızlık oluyor.

KENDİNİ KURTARMA

Öyle hareketsiz kalma
yolun kenarında durup
neşene gem vurma
yarım ağızla sevme
kendini kurtarma şimdi
kendini hiçbir zaman
kurtarma
hep böyle durgun olma
tek kendin için sakin bir köşe
ayarlamaya bakma dünyadan
izin verme gözkapaklarının
ağır hükümler gibi düşmesine
dudakların da var unutma
uykun gelmeden uyuma
kanını hissetmeden düşünme
kendini yargılama ikide bir

ama eğer
her şeye rağmen
bunu beceremiyorsan
neşene gem vuruyorsan
yarım ağızla seviyorsan
kendini kurtarıyorsan şimdi
hep durgun oluyorsan
dünyadan tek kendin için sakin
bir köşe ayarlamaya bakıyorsan
izin veriyorsan gözkapaklarının
ağır hükümler gibi düşmesine
dudaklarını unutup kurutuyorsan
uykun gelmeden uyuyorsan
kanını hissetmeden düşünüyorsan
ikide bir yargılıyorsan kendini
öyle hareketsiz kalıyorsan
yolun kenarında durup
tek kendini kurtarıyorsan
yanımda
durma o zaman.

SAMİMİYET

Birlikte düş görüyoruz
birlikte uyanıyoruz düşten
ve zaman sökülüyor ya da örülüyor
biz bunu yaparken

ne senin düşünü önemsiyor
zaman ne de benimkini
biz uyuşuğuz ona göre
ya da fazla temkinli

sanıyoruz ki bu martı
düşmeyecek hiç
inanıyoruz ki sonsuzdur
bu yemin
bu savaş ya bizimdir
ya da hiç kimsenin

birlikte yaşıyoruz
birlikte yeniliyoruz
ama bu yıkım
bir şaka yalnızca
bir ayrıntı bir deli rüzgâr
bir kalıntı
bir açılışı ve hemen kapanışı
cennet kapısının

artık öyle bitimsiz ki
bizim samimiyetimiz
ölüm bile onu kendi
çaresizliğinde gizliyor

istiyorum ki bana
sustuğun o acıyı anlat

ben de kendi adıma sana
hâlâ inandığım şeyleri anlatayım

yalnızsın
yalnızım
ama yalnızlık da
bir kıvılcım
olabilir
bazen.

BİR ANLAŞMA YAPALIM

Yaranın kanadığını hissettiğinde
sesinin titrediğini hissettiğinde
beni yanında say.

(Carlos Puebla'nın bir şarkısından)

Güzel yoldaş
biliyorsunuz
beni de yanınızda
sayabilirsiniz
ikiye kadar değil
ona kadar değil
şu sadece: beni de yanınızda
sayabilirsiniz

eğer bir gün
fark ederseniz sürekli
gözlerinizin içine baktığımı
ve üstüne de bir aşk damarı
yakalarsanız o an gözlerimde
hemen silahınıza sarılmayın
ya da bu ne saçmalık diye düşünmeyin
o fark ettiğiniz damara rağmen
hatta tam da o damar yüzünden
devam edebilirsiniz yine
beni yanınızda saymaya

eğer bir başka sefer
bulursanız beni
herkesten kaçan amaçsız biri gibi
boş verin ne yazık diye düşünmeyi
ama unutmayın yine de
yanınızda sayabilirsiniz beni

bir anlaşma yapalım ama
ben de yanımda saymak
isterim sizi
ne güzel şey yanımda
olduğunuzu bilmek sizin
insan yaşıyor hissediyor kendini
ama bunu derken
demek istiyorum ki
ister ikiye kadar
ister beşe kadar sayarım ben de
ama yetişin diye değildir bu
bir an önce yardım istediğim yere
sadece
kesin olarak bilmek içindir
ihtiyaç olursa bildiğinizi
beni yanınızda sayabileceğinizi.

ÇAV ÜÇ NUMARA

Seni hayatınla bırakıyorum
işlerinle
insanlarınla
gün batımlarınla
tan vakitlerinle

seni dünyaya bırakıyorum
sana duyduğum güvenle
imkânsızlara aldırmadan
güvencesiz ama güvende

seni denizin karşısında bırakıyorum
kendi kendini çözmeye çalışırken
bilir bilmez sorularım olmadan benim
o kesik kesik nefesim olmadan

seni benim zavallı ve ağır yaralı
şüphelerimsiz bırakıyorum
benim olmamışlıklarımsız
benim tecrübeliliğimsiz

ama yine de inanma sen
inanma her şeye öyle hemen
inanma sakın inanma
bu sahte terk edişe

beni en az beklediğin
yerde olacağım
mesela
yıllanmış bir ağaçta
karanlık dalları göğe uzanan

saatlerden azade
uzak bir ufukta olacağım
dokunduğun yerde
gölgende ve gölgemde

dört beş ufaklık arasında
paylaşılmış olacağım sokakta
önce senin baktığın ama sonra
peşini bırakmayan senin

hem ümidim var hiç yitirmedim
bir gün tüm rüyalarında olacağım
senin de beni görmeni bekleyerek
sana doya doya bakacağım.

RUH HALLERİ

Bazen kendimi havada
bir kartal gibi hissediyorum.
(Pablo Milanés'in bir şarkısından)

Bazen kendimi zavallı
bir tepe gibi hissediyorum
bazen de bir dağ başı duman
sıra sıra zirveleri olan

bazen denizde kayalıklar gibi
hissediyorum kendimi
bazen de bir gök parçası gibi
masmavi ama çok uzak

bazen kayaların arasından doğan
bir pınar oluyor insan
bazen de son birkaç
yaprağı kalmış yalnız bir ağaç

ama ben bugün tek başına
bir göl gibiyim hiç uyumamış
kıyısında bir iskelesi de var
ama tek bir tekne bağlanmamış

rengi yeşile çalan bir göl bu
durgun sabırlı oturmuş
uyum halinde sazlıklarıyla
yosunlarıyla balıklarıyla

şüphem yok güvenim tam
biliyorum sessizce yaklaşacaksın
bir akşam ve kendine bakacaksın
kendine bakacaksın bana bakarak.

YALNIZLIKLAR

Doğru söylüyorlar
şu mutluluk
en azından büyük harflerle
yok hiçbir yerde
ama mevcutsa bir yerlerde küçük harflerle
şu bizim kısa ön yalnızlığımıza
benziyor olmalı mutlaka

mutluluktan sonra gelir yalnızlık
zirveden sonra gelir yalnızlık
aşktan sonra gelir yalnızlık

artık eminim bunun rezil bir safsata olduğuna
ancak yine de gerçek insanın bir dakikalığına
yalnız hissettiği kendini dünyada
ama yine de dayanılabildiği buna

bahanelerden
izahatlardan
kucaklaşmalardan
hınçlardan
birleştiren ve ayıran şeylerden yardım almadan

işte yapayalnız kalmanın bu tek yönteminde
insanın kendisi bile merhametsizdir kendisine

nesnel verileri aşağıdaki gibidir

on santimetrelik bir sessizlik olur
senin ellerin ve benim ellerim arasında
söylenmemiş sözlerden bir sınır hattı
senin dudaklarınla benim dudaklarım arasında
şöyle hazin hazin ışıldayan bir şey
senin gözlerinle benim gözlerim arasında

elbette yalnızlık tek başına gelmez aslâ

eğer yalnızlıklarımızın o düşmüş omzunun
üzerinden şöyle bir bakılırsa
uzun ve yoğun bir imkânsız görülecektir orada
basit bir saygı üçüncü ve dördüncü kişilere
iyi insan olmaktan gelen o bildik bilgelik

mutluluktan sonra
zirveden sonra
aşktan sonra
gelir yalnızlık

tamam
ama
ne gelir peki
yalnızlıktan sonra

bazen kendimi o kadar da yalnız
hissetmiyorum

eğer hayal ediyorsam
ya da daha doğrusu eğer biliyorsam
benim yalnızlığımın ve senin yalnızlığının
ardında
yine senin olduğunu
durmuş kendi kendine soruyor olsan da orada
neyin geleceğini
yalnızlıktan sonra.

EĞİTMEN BEDEN

Adam iyi biliyordu kadını özleyeceğini
ama kendini bu kadar ıssızlaşmış hissedeceğini değil
hele bunu artık nostaljinin ustası bir yetişkinden çok
yalnızlığın acemi çırağı gibi yapacağını hiç değil

elbette medeni tedbirli içgüdüsü adamın
tüm bunları anlıyor ve biliyor ki böylesi bir toplu kırım
yıkıcıdır ama aşkın gerçek kanıtıdır aynı zamanda
o an imkânsız olan eylem için bir izin çıkmadıkça

ama hiçbir zaman mantıklı değil
hep çılgın olduğundan beden
o ağırbaşlı değil de pervasız
zavallı bedende bu yüzden
hiç görülmüyor içgüdüdeki o gel gitler
ilgilendirmiyor onu bir hüzne layık olmak
bizzat hüznün kendisinden muzdarip o daha çok

bu ıssızlaşmış çöle dönmüş çaresiz bedeni
ortadan kaybolan beden ilgilendiriyordu sadece
elinden alınan diğer ıssızlaşmış çöle dönmüş çaresiz
[beden yani
ve her ne kadar belleği sadakatle tek tek hatırlasa bile

birlikte oldukları en son ya da en mahrem anları
boşluğu doldurmak ya da kadının yerini almaktan
ziyade daha da artırıyordu bunlar o yoksunluk
[acılarını

adam iyi biliyordu kadını özleyeceğini
bilmediği şey bedeninin hangi raddede
isyan edeceğiydi içgüdüsüne

yine de nihayet bu tatlı küfürü
tam olarak idrak ettiği anda
şunu da öğrenmiş oldu arada
bedeniydi onun tek ve hakiki sözcüsü.

ANCAK VE ACIYARAK

Düşündü
    inşallah değildir
ama ya bu sefer sonsa

başka gecelerden çok daha taze bir arzuyla
yokladı yeni kadının bacaklarını
    neyse ki mermerden değillerdi
tüm avucuyla kavradı pubis çayırının üzerini
    teşekkür ettiğini hissetti elinin
gezindi ağır ağır bilgece karnının üstünde
    heyecanlandı vadilere tepelere dokunduğunda
belinde ve bel çukurlarında bir süre duraksadı
    her zaman hoş geldin hediyesiydi buralar ona
göğüslerinde dolaştı biraz rastgele okşayarak
    ve bir zaman kaldı oralarda iyice tadını çıkararak
başparmağı ve işaret parmağıyla yokladı iyice inceledi
    [dudakları
    neyse ki mercandan değillerdi
ve bir elini aşağı kaydırdı ardından o uzun boynunun
    neyse ki kaymaktaşından değildi

düşündü
inşallah değildir
ama sonuncusu da olabilirdi
ama ya gerçekten
sonuncusuysa

o zaman nasıl nasıl edecek yarını
nereden bulacak o gücü o unutuşu
bu engebeli coğrafyadan
bu huzurlu bölgeden
bu kazanılmış ülkeden uzak durmak için
ancak ve acıyarak
zamanla ve tatlılıkla
bir aşkın yaylım ateşiyle.

ŞEREFE KALDIRILAN DİĞER KADEH

Başlangıçta kadın sakin bir tutuşmaydı
güzelliğinde bile hilelere boş veren bir yüz
birazdan yeni bir dil keşfedecek gibi görünen eller
baştan çıkaran hatırlanası bir ten
ihanetlerden uzak tertemiz bir bakış
gülüşü ısıtan bir ses
ilk kez dokunulan dudaklar
şerefe kaldırılan bir kadeh

inanılmaz ama her şeye rağmen
adam zaman buldu söylemeye
basit biri olduğunu ve
hiç önemsemediğini geleceğin
karanlık bir orman olmasını

böylesine gösterişsiz bir tarzda
açık ettiler birbirlerine meyillerini
neşeli bir şaşkınlık oldu bir anda
suçluluk duymaksızın ve özürsüz

adam kendini iyimser hissetti
beslenmiş
yenilenmiş

alabildiğine uzağında serzenişlerin ve nostaljinin
alabildiğine hoşnut kendi teninden ve kadınınkinden
alabildiğine yoğun sanki yosundan bir
yüzeydeymişçesine ve
alabildiğine hazzıyla fark edilmiş olmanın en sonunda
aşktan sonra geceye çıktı

aysızdı ama önemli değildi
insansızdı ama önemli değildi
tanrısızdı ama önemli değildi
değmezdi hikâyeyi bozmaya
coşkuyu toparlamaya kalkmaya
işin ganimet kısmına bakmaya

ama aşkının yarısı
o yarı olmayı reddetti

ve adam o anda hissetti birden
o kadın olmadan elleri ne kadar bomboştu
o kadın olmadan gözleri nereye bakacaktı
o kadın olmadan bedeni nasıl ne zaman
şerefe kaldırılan diğer kadeh olacaktı

ve bir kez daha kendi kendine
basit biri olduğunu söyledi
ama şimdi
üzülüyordu geleceğin karanlık bir orman olmasına

işte o zaman kadını düşündü
kendi isteğiyle
acı duymadan umutsuzluğa kapılmadan
kedere boğulmadan korkmadan
uysalca yeniden
başladı eskiden olduğu gibi
kadını yanında aramaya.

CİDDİ TİPLER VE SOĞUK

Kim tahmin ederdi aşkın şu ciddiyetsizin
gelip bulaşacağını onlara bu ciddi tiplere

birlikte ilk kez öğle yemeği yerlerken
kadın çok yavaş, adam o kadar değil
sohbet ediyorlardı bir yandan şüpheli bir nesnellikle
iki ciltlik büyük meseleler üzerine
gülümsemesi kadınınki
bir kehanet gibiydi ya da bir masal
bakışı adamınki not alıyordu
nasıl olduğunu gözlerinin kadınınkilerin
ama sözleri adamınkiler
farkında değillerdi bu tatlı sorgunun

her zamanki gibi ya da nerdeyse hep olduğu gibi
siyaset döndü dolaştı kültüre dayandı
neticede o akşam tiyatroya gittiler birlikte
hiç temas olmadı ama bir tırnağa ya da düğmeye
hatta bir tokaya ya da bir kolun yenine bile
ve çıkışta epey soğuk olduğu için hava
kadının çorapları da olmadığı için ayaklarında
ve birkaç süt beyaz savunmasız parmağın
görüldüğü sandaletlerle olduğundan yalnızca
bir bara sığınmaları gerekti sonunda

ama garson çok gecikince gelmekte
onlar da açılmayı seçtiler birbirlerine
ekstra kuru olsun ve buzsuz lütfen
evine geldiklerinde kadınınınkine
soğuk artık dudaklarındaydı adamınkilerin
bu yüzden de kadın masalsı ve kâhin
ona sığınacak bir yer verdi ve sıcak kahve

neredeyse bir saat sürdü özgeçmişler ve hatıralar
ta ki sonunda ortamı bir sessizlik kaplayıncaya dek
ve bilindiği gibi böyle durumlarda cesaret ister
gerçekten gereksiz olmayan bir şey söylemek

adam denedi hay aksi bir burada kalmadığım eksik
kadın denedi gerçekten neden kalmıyorsun burada
adam tamam gidiyorum tekrar söylemene gerek yok
kadın söylüyorum işte neden kalmıyorsun burada

velhasıl adam o gece kaldı orada ilk başta
karşılıksız öpmek için üşümüş ayaklarını
[kadınınkileri
sonra kadın öptü dudaklarını adamınkileri
zaten o kadar da soğuk değildiler artık
ve böyle böyle devam etti gece
büyük meseleler depderin uyur iken
onların hiç uyumadığı bir sıcak uykuyu.

HOŞ GELDİN

Belki de başka bir kadın olduğunu düşündüm
tam olarak daha güzel değil
daha güçlü de
ne daha uysal
ne daha dikkatli
yalnızca başka bir kadın olduğunu
sanki beni görmeden geçirdiğin bu dönem
seni de şaşırtmış gibi
belki iyi bildiğin için
nasıl hep aklımda olduğunu ve nasıl hep hatırladığımı
[seni

sonuçta bir özlemimiz var
ağlamasak da ıssız peronlarda
ya da kapanıp bembeyaz yastıklara
yahut kapalı göğün altında

ben özlüyorum
sen özlüyorsun
ve nasıl kuduruyorum ya bir başkası da özlüyorsa diye

senin yüzün öncü birlik
hep o geliyor ilk
çünkü onu duvarlara çiziyorum
görünmez ama belirgin hatlarla

unutma yüzünün
bana bir halk gibi baktığını
gülümsüyor ve öfkeleniyor
şarkı söylüyor o da halk gibi
ve sana bir kıvılcım veriyor bu
hiç sönmeyen

artık şüphem yok
farklı biri olarak geleceksin işaretlerle
yeniliklerle
derinlikle
samimiyetle

biliyorum ki yine seveceğim seni hiç sualsiz
biliyorum ki yine seveceksin beni hiç yanıtsız.

HER ZAMANKİ GİBİ

Bugün üç yüz otuz altıncı
ayını dolduruyor olsan da
pek fark edilmiyor ahir zamanlardan kalma o yaşın
zalimlerin zaferler kazandığı şu günlerde
dünyanın neşesini aramaya çıktığın zaman
ve daha da az fark ediliyor
martılar gibi süzülürken korkuların üzerinde
ya da bir bir üstesinden gelirken kördüğüm olmuş
[karşıtlıkların

güzel bir yaş kaideleri ve yıldız fallarını değiştirmek
[için
kendi pınarından akıtmak için aşkı kirletmeden
seni çağırıp duran aynanın karşısına çıkmak için
güzel olduğunu düşünesin diye
ve güzelsin diye

neredeyse hiç manası yok sana mutluluklar bağlılıklar
[dilemenin
seni çoktan çevrelemişlerken melekler ya da adaklar
[gibi

gayet açık ve anlaşılır
elmaların ve yaseminlerin
otopark bekçilerinin ve bisikletçilerin
gecekondu kızlarının
yolunu şaşırmış yavru köpeklerin
uğur böceklerinin
kibrit kutularının
seni kendilerinden görmesi

öyle ki sana mutlu yıllar dilemek
haksızlık olabilir zaten mutlu geçen
yıllarına

yine de hiç unutma şu yasasını hayatın

bir zamanlar mutsuz olmuşsan eğer
bu da yardım eder bugün
talihli olduğunu anlamana

velhasıl yeni bir şey değil senin için
dünyanın
ve benim
seni gerçekten sevmemiz

ama benim hep biraz daha çok dünyadan.

LOVERS GO HOME

Artık yeni güne yüzümü senin
bakışına dönerek başlıyorum
sen beni iyi buluyorsun
ben seni daha güzel buluyorum
şimdi artık nihayet
gayet açık senin
nerede olduğun ve
benim nerede

ve ilk kez fark ediyorum
seninle çok daha güzel
bir dostluk kuracak kadar
güçlü olduğumu
hemen yanımızdaki
şu umutsuz aşk
bahçelerinden
çok geçmez kıskanarak
bakmaya başlayacaklarını bize
ve sonunda gelip
keşif gezileri düzenleyeceklerini
sorup öğrenmek için
bunu nasıl yaptığımızı.

NEDEN ACABA

Güzel kadın
sabah güneşinin vurduğu sokak
birdenbire sarmaşıktan duvarlarla
bezenmiş bir yürüyüş yolu oluyor
gökdelenler heybetli bir yalıyarın
amansız görüntüsünü sunuyor
otobüsler süratle geçiyor
iyi kalpli gergedanlar gibi
ve gökyüzünün uzak bir karesinde
sadece buluta benziyor bulutlar

eli paketlerle dolu genç kız
besbelli hamarat tam bir karınca
hiç dokunmuyorum ona
ama şu asil yüzlü aksayan adam
evet o ilerliyor tıpkı bir yengeç gibi
yanakları kızarmış genç rahibe
büyüyüveriyor sihirli mantar misali
is lekeleri ağır ağır birer çiy tanesi oluyor
yasemin kokusuna dönüşüyor benzin kokusu
iyi de ne için bütün bunlar şimdi
basitçe çünkü
daha ilk dizede
seni düşündüğüm için
güzel kadın.

İNANÇ

İnsanın birden çıkıveriyor aklından
sevdiklerinin hayali
güzel kadın ufukta
pek narin görünüyorsun şimdi
ben seni bırakıp başka bir sürü şeyi düşündüm
sen dilerim hâlâ azıcık düşünüyorsundur beni

biliyorsun
adı hayat olan ama sonu
ölüme varan bu gezintide
hep yanında durulmuş hissediyorum kendimi
neredeyse tüm yanıtları bulmuş hissediyorum
seni hayal edebildiğim müddetçe orada uzakta
belki benimle aynı duayı okuduğunu uyumadan önce
ya da benimle karşılaştığını düşlerin dehlizlerinde

sana söylemek lüzumsuz ama artık bu noktada
inanmıyorum ne vaizlere ne de generallere
ne kainat güzelinin ince beline
ne cellatların pişmanlıklarına
ne konforun nimetlerine
ne de kuru bir affına tanrının

mücadelenin bu noktasında
artık yalnızca halkın gözlerine halkın ellerine
[inanıyorum
genel anlamda
ve yalnızca senin gözlerine ve senin ellerine
özel anlamda.

SUÇ BİRİSİNİN

Belki bir umut katliamı oldu
bir şekilde öngörülmesi gereken bir kıyımdı
ama ah yalnızca tek anlamı vardı benim hüznümün

tüm içgüdülerim dışarı üşüştüler
beni acı çekerken görmek için
ve gördüler elbette

buraya kadar aldığım yolları
hep seninle almış seninle durmuştum
buraya kadar bahse girmiştim
gerçeği kendime göre yazmaya
ama sen buldun yolunu
şefkatli bir yolunu
ve de acımasız yolunu
aşkımın kanadını kırmanın

tek bir tespitle koparıp attın onu
muhtemel hayatının varoşlarından
iç sızısıyla hatırlanacak bir anıya dönüştürdün
sokak sokak taşıdın
ve yavaşça

fark edilmeden akşamın kararan havasında
bırakıverdin hemen şuraya
bir başınayken pek de fazla
olmayacak şansıyla
sanırım haklısın
suç yalnızca birininidir âşık olunmayınca
ve bahanelerde değildir
ne de zamanda

çok ama çok zaman önce
daha kendimle karşılaşmadan
dün gece yaptığım gibi aynanın önünde
acımasızdım ben de senin gibi
ama şefkatli değildim senin kadar

şimdi yalnızım
tüm kalbimle
yalnızım

biliyorum her zaman biraz acı verir
kendini bahtsız hissetmeye başlamak

bu yüzden dönmeden önce
kendi karanlık kışlık evlerime

iyice kurumuş gözlerle
ne olur ne olmaz diye

bakıyorum nasıl da kaybolduğuna sisler içinde
ve seni hatırlamaya başlıyorum yeniden.

LAURA'NIN SON DÜŞÜNCESİ

Ana María Picchio'ya

Siz martín santomé bilmiyorsunuz
öyle isterdim ki şimdi dünyanın tüm
zamanlarına sahip olmayı sizi sevmek için
yine de sizi çağırmıyorum yanıma
çünkü daha
ölmemiş olsam bile henüz
sizin üzüldüğünüzü görmekten
ölecektim o zaman da

siz martín santomé bilmiyorsunuz
ne kadar savaştım yaşamaya devam etmek için
nasıl yaşamayı istedim sizi de yaşamak için
ama yaşama arzumu yeterince gösteremedim belli ki
çünkü ölüyorum santomé

siz elbette bilmiyorsunuz bunu
çünkü hiç söylemedim size
hatta
sizin beni o kolay kanmayan kendinden emin
ellerinizle tanımaya çalıştığınız gecelerde bile
bilmiyorsunuz siz ne kadar değer verdiğimi
sırf beni sevmek için gösterdiğiniz o cesarete

siz martín santomé bilmiyorsunuz
biliyorum ki bilmiyorsunuz bunu
çünkü gözlerinizi gördüm
nasıl hesap ettiklerini
bir korkuda saklı bilinmeyenleri

bilmiyorsunuz yaşlı olmadığınızı
yaşlı olamayacağınızı
ve kaç yaşınızda olursanız olun
iyi bildiğimi sizi yine de seveceğimi

siz martín santomé bilmiyorsunuz
ne güzel ne sihirli
avellaneda dediğinizi
sanki daha önceleri yokmuş da ilk
siz bulmuşsunuz gibi aşkınızla ismimi

siz beklediğim cevapsınız benim
daha hiç sormadığım bir soruya
siz benim erkeğimsiniz
bense sizi terk eden
siz benim erkeğimsiniz
bense sizi sendeleten

siz martín santomé bilmiyorsunuz
bilmiyorsunuz en azından şu anda iyi bir haber
[beklerken
ne hazindir mutluluğun kapıyı kapadığını görmek
size haber dahi vermeden
var gücüyle çarpıp yüzünüze

ne tuhaf
hissediyorum
giderek uzaklaştığını
sizden ve kendimden
tam bu kadar yaklaşmışken
size ve kendime

belki yaşamak bu olduğundandır
yakınlaşmak olduğundandır
ama ben ölüyorum
santomé
siz bilmiyorsunuz
ne karanlık
ne uzak
ne suskundur ölmek

siz
martín
martín neydi
ah düşüyor isimler dilimden
ve ben de onların peşinden

siz nihayetinde
bilemez hayal edemezsiniz
ne kadar yalnız kalacağını
ölümümün
yokken yanında sizin
ha
ya
tı
nız.

ÇOK DAHA AĞIR

Hayatımın tüm parçaları senden bir şeylerle dolu
ve benim gibi sen de çok iyi biliyorsun
aslında hiç de olağanüstü bir şey değil bu

yine de sana açıklamak istediğim bir şey var
tüm parçaları derken
yalnızca şu ana ait olanları kastetmiyorum yani
şu seni beklerken'i ve yaşasın seni buldum'u
ve lanet olsun kaybettim işte'yi
ve işte yeniden buldum seni'yi
ve ne olur bir daha olmasın'ı

yalnızca bana dönüp birdenbire
şimdi ağlayacağım demeni kastetmiyorum
ve benim boğazımda düğümlenen anlayışlı bir sesle
peki ağla demeni
ve iyi kalpli görünmez bir sağanağın bizi korumasını
ve belki bu yüzden ardından hemen güneşin çıkmasını

yalnızca gün be gün artmasını
kastetmiyorum bizim küçük ama hayati önemdeki
suç ortaklıkları koleksiyonumuzun
ya da benim talihsizliklerimi zafere dönüştürebilmemi
yahut dönüştürebileceğimi sanışımı
ya da bana en son umutsuzluğundan
en gözyaşartıcı hediyeyi yapmanı

hayır
durum çok çok daha ağır

bütün parçaları derken
demek istiyorum ki başıma gelen tatlı felaket olmaktan
|başka
benim çocukluğumu da yeniden yazıyorsun bu esnada
insanın arada yetişkince ve ciddi şeyler söylediği
ve ciddi yetişkinlerin kendisini kutladığı o yaşları
ama sen onlardan farklısın biliyorsun ki bunlar işe
|yaramaz
demek istiyorum ki beni ergenliğime hazırlıyorsun
benim kaygılarla yüklü bir ihtiyar olduğum o zamana
ve sen biliyorsun nasıl büyüteceğini o kıraç ovada
bendeki neşe tohumunu ve nasıl sulayacağını onu
[sadece bakışlarınla

demek istiyorum ki gençliğimi silkeliyorsun
yani kimsenin hiç ellerine almadığı o şarap testisini
kimsenin kendi gölgesine yaklaştırmadığı o gölgeyi
ve sen biliyorsun onu nasıl sarsacağını
tüm kuru yapraklarını dökmeye başlayıncaya ve geriye
[benim
kahramanlıktan eser taşımayan hakikatimin iskeleti
[kalıncaya dek

demek istiyorum ki benim olgunluğumu
[kucaklıyorsun
şu uyuşukluk ve deneyim karışımı şeyi
kederden ve kardan ibaret şu tuhaf hududu
ölümü aydınlatan şu mumu
zavallı hayatın şu uçurumunu

gördüğün gibi çok daha ağır
çok çok ağır
çünkü bunlarla ya da başka kelimelerle
demek istiyorum ki yalnızca
sevilen genç kız değilsin sen
aynı zamanda muhteşem
ve düşünceli kadınlarsın
bir zamanlar ya da halen sevdiğim

çünkü senin sayende fark ettim aşkın
(şimdi sırası mıydı bunun diyeceksin
ki haklısın)
hayatın gidişatına göre
bir aydınlanıp bir kararan
cömert ve güzel bir koy olduğunu

gemilerin gelip gittiği
bir koy

kuşlarla ve kısmetlerle gelir gemiler
ve sirenlerle ve kara bulutlarla giderler
güzel ve cömert bir koy
gemilerin gelip
gittiği

ama sen
sen gitme
lütfen.

TAM TERSİ

Seni görme korkum var
seni görme ihtiyacım
seni görme umudum
seni görme huzursuzluğum

seni bulma arzum var
seni bulma endişem
seni bulma inancım
seni bulma kuşkum

seni duyma aciliyetim var
seni duyma mutluluğum
seni duyma şansım
seni duyma kaygım

yani
anlayacağın
bir sönüyorum
bir parlıyorum
belki birincisi daha çok
belki ikincisi
ya da ikisinin de
tam tersi.

TAKTİK VE STRATEJİ

Benim taktiğim
sana bakmak
nasıl olduğunu öğrenmek
nasılsan öyle sevmek seni

benim taktiğim
seninle konuşmak
seni dinlemek
aramızda yıkılmaz
bir köprü kurmak kelimelerden

benim taktiğim
senin anılarına karışmak
nasıl ve ne sebeple
bilmiyorum ama
sana karışmak

benim taktiğim
samimi olmak
ve bilmek senin de samimi olduğunu
seninle hiç mış gibi yapmamak
izin vermemek böylece
aramızda bir perdeye
ne de uçurumlara

stratejim ise
taktiğimden biraz farklı
çok daha derin
çok daha basit

stratejim
nasıl ve ne sebeple
hiç bilmiyorum ama
sonunda bir gün
beni yanında istemen.

ÇOK HAKLISIN

Belirtiler topluyorum
imalar vurgular
ve işaretler
ve şüpheler
ve izler

umut dolu planlar kuruyorum kafamda
tek bir emareyi bile
kaçırmak istemem

daha dün
çok uzağa gitmeye gerek yok
uğursuzluklarla başlayan o dün
birden iyi bir güne dönüştü
saat dokuz on dörtte
sen gelip
öylesine masum
geçerken yanımdan
inandırıcı bulmadığını
söylediğinde çiftleri
âşık çiftleri
elbette

duraksamadım bile bir an
sıkıca sarıldım bu fikre

çünkü sen ve ben henüz
çift değildik biz.

AYA BAKAN ADAM

Az önce bakıyordu yani çünkü ay gizlenmişti şimdi
bulutlardan ve bir sürü şeyden bir paravanın
ardına çünkü orada bir dolu aşığı bu dünyanın
zeytin dalı sunuyorlardı incelikle ona

işte ayın ay gökteki o gönülsüz ışıltısıyla
dönüştürmeyi başarmıştı yüzyıllar boyunca
dünyevi aşkın özünü züppe edalı bir tür oynaşmaya
ve dünyadaki adaletsizliği katlanılabilir laciverdi bir
[acıya

zengin âşıklar can sıkıntılarının
ve muhteşem evlerinin içinden ona baktıklarında
en güzel esvabıyla parıldıyordu gökyüzünde
ve duyuyordu kendisi için kültürel bir fenomendir
[dendiğini

ama eğer yoksul âşıklar öfkelerinin
ya da dinmeyen açlıkların içinden bakıyorlarsa ona
iyice küçülüp kısıyordu gözlerini o zaman
çünkü ona göre değildi göz önündeki bunca sefalet

sonra bir gün yine o malum resmiyle aylı bir gecede
havada süzülen yarasaları siluetleri hayalleri ve her
[şeyiyle
iki yoksul âşık birbirlerine baktılar ve bir ağızdan
bir daha aslâ o rezil ayın ayağına gitmeyeceğiz
[dediler

yıpranmış çarşaflar serili yataklarına döndüler
ay ışığı vurmayan sevişmeler yüzünden ekşi ekşi kokan
sabaha kadar gıcırdayıp duran yaylı yataklarına

ve sonsuza dek kurtulup o yanar döner kaypak aydan
seviştiler sonunda tanrının emrettiği gibi
ya da daha doğrusu önerdiği gibi tanrının.

ALBÜMDE BİR YÜZE BAKAN ADAM

Uzun zamandır karşılaşmıyordum bu kadınla
bedenini en ince ayrıntılarına dek bildiğim
ve neredeyse ruhunu tanıdığıma inandığım

geçmiş şimdi değil
bu açık elbet
ama bir şekilde anımsayışlar var
yeniden yaşaması güzel olan

zamanında bir ateşin olduğu yerden
şimdi okşayışlar kaldı geriye

birden kadın zuhur ediverdi o hatırladığım mırıltıdan
ve yüksek sesle başladı iddia etmeye
işçilerin bir şeyden anlamadığını
halkın aslında korkak olduğunu
gençlerin dünyayı değiştiremeyeceğini
devlet şiddeti mi hah
polis şiddeti mi hıh
huzur ve refahın kendisini arayana mutlaka ulaştığını

ancak o zaman fark ettim
bağıra çağıra konuşmasını önemsemediğimi
hatta o ilk mırıltıya dönmesini bile istemediğimi

sadece bir yüzdü albümde
ve şimdi kolaydı artık
o sayfayı çevirmek.

BİR GENÇ KIZA BAKAN ADAM

Yanlış anlaşılmalar olmasın diye
hiçbir şey aramıza girmesin diye
açıklıyorum şimdi aşkımın talep ettiği şeyleri

senin şu an mahcup olup yere inen ama
başka zamanlar delici ve soğuk bakan gözlerin
o kadar mühim ki ben bile şaşıyorum buna

sonra senin o güzel büyülü
seni bazen kelimelerden bile daha iyi ifade eden ellerin
o kadar önemliler ki dokunmaya bile cesaret
[edemiyorum
ama eğer yine de dokunacak olursam bir gün
sana bazı temel duyguları yeniden aktarmak için olur
[bu

ve o salınaduran bedenin
şüphe eden teslim alınmak ya da teslim olmaktan
hem öyle genç ki öğretiyor sana rağmen
içinde bilmediğim pek çok veri saklayan bir veri
ama yine de yardım ediyor seni tanımama

hep heyecanlı halleriyle o dudakların da var
kelimeler çizen vaatler sunan dudakların
senin resminde benim için kahraman onlar
ama bir yandan düşman bildiğim melekler de onlar

benim aşkımda tamsın ya da tümüyle varsın
rakamlar eksik ama hesaba katıyorum
alametler eksik ama bulup buluşturuyorum
ancak benim aşkımda başka şeyler de var
mesela hayallerim var onlarla sürdüm hep toprağı
bizi kurtaran ve bizim kurtardığımız cılız mücadele
[var
iyi nefretler var şu benim halkımla kurduğum
diyalogu güzelleştiren nefretler
bana sorulan yakıcı sorular
ve onlara veremediğim hakiki yanıtlar

benim aşkımda cesaretin envai çeşidi
ve neredeyse hepsinin toplamı olan bir korku da var
benim gibi insanlar var demir parmaklıkların
[ardından
pekâlâ senin de olabileceğin bir genç kıza bakan

benim aşkımda yapılacak işler ve dinlenişler var
basit ödüller ve karmaşık bedeller
bugün senin öncülün olan iki ya da üç kadın
ve hayli yıllar var bir hayli yıllar
kendime mutluluklar icat edip sonra
onlara hemencecik inandığım yıllar

istedim ki gör aşkımda tüm bunları
ve sen genç kız
sabırla ve dikkatle
beni ve kendini yaralamadan
çekip ayır içlerinden o ışıldayan ayı o nehri
simgeleşmiş diğer şeyleri
öpüşme ve vedalaşma sahnelerini
ve her şeye rağmen bekleyen o yüreği.

SİSLERİN İÇİNDEN BAKAN ADAM

Hiç olmadığı kadar zor geliyor bana
tek tek anmak ağaçları ve pencereleri
ve geleceği ve acıyı
kulenin çanı görünmüyor sesi de duyulmuyor hiç
ama eğer ifade edebilseydi duygularını
melankolik
bir hayal olurdu çınlamaları

köşe kaybediyor iyice o keskinliğini
kimse söyleyemez ortada bir vahşet olduğunu

şehit kanı da sadece
soluk bir hınç lekesi artık
nasıl değişiyor şeyler
siste

açgözlüler
kendinden emin zavallılar olur bir anda
sadistler öfkenin doruklarındadırlar
kibirliler pruvasında dururlar
yaban bir cesaretin
alçakgönüllüler ise görülmezler hiçbir yerde

ama ben biliyorum kim kimdir
bu belirsizlik perdesinin arkasında
biliyorum nerededir uçurum
biliyorum tanrı nerede
biliyorum nerede kalır ölüm
biliyorum sen neredesin

sis unutuş değildir
peşinen yapılmış bir ertelemedir sadece

umarım bu bekleyiş
tüketmez düşlerimi
umarım bu sis
erişmez ciğerlerime
ve sen genç kız
beliriverirsin sislerin içinden
tatlı bir anı gibi
sonunda bir yüze dönüşen

ve ben bilirim nihayet o zaman
senin sonsuza dek çıktığını
o lanetli yoğun havadan
gözlerin yakalayıp kutlarken
benim çınlayıp duran hoş geldin'imi.

DÜNYAYA BAKAN ADAM

Nasıl da isterdim bir başka kaderi olsun
her bir köşesinde türlü türlü sanatlar
zanaatlar üretebilen bu çorak toprağın
o her daim esirgeyip büyüten rahmini belki de hiç
gelemeyecek olan tohumlara bile açan bu kurak
[kadının

nasıl da isterdim tüm sularının taşmasını
gelip onu kurtarmak için bir gün
sırılsıklam etmesini tüm dünyayı o kızgın
sarı güneşi ve o engebeli ayıyla beraber
suya boğmasını karış karış dört yanını
ve anlamasını avuç avuç tüm varlığını

ya da yeni bir başlangıç gibi inen o yağmurun
yüzünde vadi vadi yaralar bırakmasını
bir de karanlık tatlı bir çamur tüm teninde
ara ara gözler gibi ışıldayan su birikintileriyle

ya da hayat hikâyesinde
bu zavallı kavruk toprak ananın
ellerinde kürekler ve sağlam kanıtlarla
ortaya çıkıvermesini bir anda üretken bir halkın

ve sabanlarıyla ve terleriyle ve müjdeli haberleriyle
ve ilk defa attıkları tohumlarla
bereketini toplamalarını eski köklerin

nasıl da isterdim hissedilmesini
yeşererek gösterdiği minnettarlığın ve beslemekten
[duyduğu hazzın
ve artık çitlerdeki tellerin dikenlerini toplamasını
ve sonunda tek ve bizim olmasını dünyanın

nasıl da isterdim böyle bir kaderi dünyaya
işte o zaman senin küçük kız
sürgünler ve filizler arasında
türlü türlü bitkiler ve vızıl vızıl arılar arasında
uzanıverip oracığa
hayatında ilk defa bulutları seyretmeni
ve benim üzerine eğilip yavaşça kapatmamı
[gökyüzünü.

GÖKYÜZÜNE BAKAN ADAM

Bir yıldız kayıp giderken gökyüzünde
anlık bir dilekte toparlayıveriyorum
derinlerde birikmiş bir sürü acil dileğimi
mesela öfkemi söndürmesin diyorum acı
mutluluk aşkımı dindirmesin
halkın katilleri yesinler birbirlerini
o keskin köpek dişleriyle
ve söksün hak geçirmeden her biri diğerinin
[ciğerini
hücrelerin demir parmaklıkları
şekere dönsün ya da bükülsünler merhametle
ve benim kardeşlerim yeniden yapabilsinler
aşkı ve devrimi
bir gün o acımasız aynayla yeniden karşılaştığımızda
lanet etmeyelim hiç kimseye ne de kendimize
her ne kadar mükemmel olmasalar ve yaralı olsalar da
yol alsınlar adaletli olanlar
kunduzlar gibi yılmadan yol alsınlar
arılar gibi dayanışmayla
jaguarlar gibi savaşkanlıkla
ve hiç vazgeçmesinler dillerindeki o
['hayır'lardan
kanıtlamak için bir gün o büyük haklılıklarını

ölüm yitirsin artık o rezil dakikliğini
ve yürek heyecanla çıksa bile göğüs kafesinden
rahatça bulabilsin dönüş yolunu
ve ölüm yitirsin artık o rezil
gaddar dakikliğini
ama eğer yine de vaktinde gelecekse illa ki
yakalamasın bizi utançtan ölmüş halde
hava yeniden solunabilir olsun herkesin olsun
ve sen genç kadın yine böyle neşeli ve mahzun ol
ruhun gözlerinde olsun
ellerin hep ellerimde

işte hepsi bu
çünkü hava döndü gök yine korkunç
yıldızlar görünmüyor
devriye geziyor helikopterler
ve tanrı yine firarda.

İNCİ YILDÖNÜMÜ

Luz'a

C'est quand même beau de rajeunir
Rony Lescouflair

Karşılaştırınca ne kadar karmaşık görünüyor şu kısa
[aşk
ve ondan ne kadar farklı ne kadar basit şu uzun aşk
bu ikincisinde öyle önlemler almak falan gerekmez
zaman kazanmak ya da zamansız yakalanmamak için
arzuların vadeli tatminiyle de işi olmaz uzun aşkın

hâlâ bu meselelerle uğraşıp duran kısa aşk
bilmezden gelir herkes tarafından bilinen bu taktikleri
ve her zaman saklar ya da gizler ya da taşır kendi
[içinde
unutuşun işgalini haber veren o yarı vedaları
oysa uzun aşkta yoktur böyle duygusal kopmalar
süreklilik için çareler peşinde falan da koşmaz o
daha çok çözümlerin sürekliliği vardır uzun aşkta

ve bu girizgah gelip bağlanır nihayet bir hikâyeye
[bizimkine
yani demek istediğim sevdiğim kadınla benimkine
bir hikâye ki otuzuncu mart ayına demir atmış artık
demek ki bizi birbirimize bağlayan otuz köprü gibi o
[martlar
aynı belleğe ait otuz eyalet gibi o uzun yıllar

çünkü her bir döneminde yaşanan bir uzun aşkla
ve süregiden bir birliktelikle her bir bölümünde
ayrı bir bölgedir artık kendi ağaçları ve kendi
[yankılarıyla
kendi boş arazileri kendi anlaşılmaz şifreleriyle

burada benim sevdiğim kadınla ikimiziz sürekli
bir çift olarak anılan ve bu yüzden de çift olmayan
içlerinde sekizi bir gün fazla süren toplam otuz yılla
ve birlikte dayanışarak yaşanan olağanüstü bir hayatla

inci yılı denir dedi bana birisi otuz yıl geçtiği zaman
belki de öyledir çünkü inci de gizlidir öyle
parlaktır gözyaşıdır hediyedir derinlerdedir
ve daha inciye dair başka anıştırmalar da eklenebilir

onunla tanıştığımızda
on iki yaşındaydı henüz saçları örgülüydü siyahtı
ve hepimizin maskotu haline gelen
tüylü uyuşuk bir köpeği vardı
ben on dördümde vardım ama bir köpeğim bile yoktu
[daha
yine de zihnimden hesapladım geleceği ve taşlı yolları
ve bildim benim kaderimde onun olduğunu
daha doğrusu onun kaderinde benim olduğumu
hâlâ da bilmem bu ikisinin arasındaki farkı
böyle böyle benim için altı yıl sürdü bu kaderi ona
[söylemek
onunsa bir buçuk dakikasını aldı kaderimize evet
[demek

sonra buenos aires'e gittim orada yaşadım belli bir süre
ona aşk şiirleri ya da aşk pankartları yazıyordum
[oradan
o alıyordu şiirlerimi ama tek bir yorum bile
[yapmıyordu bana
ben hiç farkına varmayıp durumun ciddiyetinin ha
[bire
daha çok şiir daha çok pankart yazıyordum aşkımdan
onun için gerçekten zor bir dönemmiş söylemiyormuş
[ama

sonunda dönmeye karar verdim neyse ki
maceralar yaşayıp dönen herhangi bir sevgili gibi
kardeşimin bisikleti vardı kapının önünde ve ben
bir hışımla kapıp onu oradan bir cesaret kriziyle
saldım kendimi yokuş aşağı almeria sokağına
ah ne yazık yokuş yukarıydı dönüşü ama

o dört gözle beni bekliyordu evlerinin kapısında

bir köpek gibi yorgundum pek mağrur dursam da
inip o uğursuz tekerlikliden ilk adımımı atar atmaz
[daha
düşüp bayılıverdim onun ilahi kollarında ansızın
onun hâlâ şüpheleri var kafasında inanmıyor bu
[tesadüfe
ama size yemin numara değil tasarlayarak
[yapmamıştım

bir de annesi var o zamanlar gözü hep üzerimizde
biliyoruz ki o da bizimle en olmadık kuytularda bile
ben artık iyice sınmişim ve sefil hissediyorum kendimi
hem suçsuzum hem güçsüzüm yerlerdeyim yani

başka zamanlardı o zamanlar tabii montevideo da
güzel bir taşra şehriydi hâlâ
başkentti ama parasızdı demek istiyorum şehir daha
bir travmaydı bu ve mümkün görünmüyordu tedavisi
ki izleri durur hâlâ küçük meydanlarda

öylesine taşraydı ki şehir devlet başkanımız
korumasız yürürdü sokakta ve hatta hükümetsiz
[bakansız
insan bir kafede karşılaşırdı onunla
ya da kendine kravat seçerken bir mağazada
ve yabancı basın altını çizerdi bu ayrıntının
bizi isviçre'yle ve kostarika'yla kıyasladığında

ülkelerinden sürülenlerle dolu olurdu şehir
böyle yazılırdı hassas zamanlarda
şimdi işler değişti biz sürgün olduk
aradaki o g harfinde değil asıl mevzu ama

onlar bolivyalı paraguaylı rioluydılar
ama özellikle limanlı yani buenos airesliydiler
ve anlatamam nasıl büyük bir acı veriyordu bize
onları anılarını ve çöreklerini satarken
nostalji ve yoksulluk içinde sokakta görmek öyle

elbette bunlar eski vaziyetler eski mevzular
ama genç okurlar için yine de belirtmekte fayda var
epey olmuştu telefonu icat edeli graham bell
bu yüzden yatay sokağındaki o birahanede
tam saat altıda alırdım yerimi ben
ve telefonla oradan arardım mutlaka sevgilimi
ona ayırırdım hemen hemen bir yarım saatimi

o kadar alışık değillerdi benim bu uzun metrajıma
mekânın bazı baş belası ihtiyar müdavimleri
şamata çıkarır koro halinde bağırırlardı alayla
hey delikanlı sen git paris'e yerleş en iyisi

aşkı çetin mesele görürlerdi
ve bazı açılardan utanç verici
hatta neredeyse sağlığa zararlı bir endüstri

yetmezmiş gibi ben ha bire salatayla besleniyordum o
[ara
kimsenin öyle pek dikkat edip temizlemediği o otlarla
velhasıl tifüs oldum sonunda
tam olarak döküntülü olanı değildi ama
en az onun kadar tehlikeli ve öldürücüydü bu da
bana kereviz suyu veriyorlardı bir de karpuz boyuna
hastalık boyunca kesmedim sakallarımı ne olur ne
[olmaz diye
çok etkileyici oluyordum kontrollere gittiğimde

sonra bir öğle sonu o da geldi eve ziyaretime
fakat geleneklere hiç uymayan bir tavır içinde
neredeyse ayıplı antihijyenikti diyeceğim o haline
ama bana çok heyecan verici gelmişti elbette
öptü beni o çatlamış yarık tifüslü dudaklarımdan
işte o an fethetti kalbimi ta sonsuza kadar
ben hiç farkına varmamıştım o ana dek onun
bu denli duygusal ve bu denli cesur olduğunun

böylece ateşler içinde yatarken kaybettiğim
o on dört kiloyu geri alır almaz ilk iş
sakalımı kestim ki pek de havari tarzı değildi zaten
bir evsize ya da pejmürde cerraha benziyordum en
[fazla
para biriktirmeye başladım ve iki bin papel yaptım
dolar hatırladığım kadarıyla bir seksendi daha

sonra ne yapacağımıza karar verdik
yani nasıl para kazanacağımıza
o gümrükte çalışacaktı ve ben de tapuda

kilisede evlenecektik ama
büyük harfle yazılan tanrı babadan ziyade
hırsızların arasında yaşayan küçük isa aşkına
ki her zaman dayanışmacı bir sempatim vardır şahsına
ama muhterem peder şansımıza apostolik katolik
yetmedi bir de romalı çıktı ve az biraz da kalastı laf
[aramızda
bize vaftizimizle ya da belki de nüfus kütüğüyle ilgili
bilmem ne belgelerini görmeliyim dedi mutlaka

bildiğim tek bir şey vardı o da çok olmuştu doğalı ben
biz de başka bir kiliseye gittik bu yüzden
orada sempatik bir luteryen papaz çıktı karşımıza
öyle hiç belge falan aramadı hemen inandı
[doğduğumuza
kısa ve öz evlendiriverdi bizi ve biz de
evet dedik orada sanki birbirimize cesaret verir gibi
biraz da ürkek çıkmışız zaten fotoğrafta
sonra ayımız ve balı da tükeniverdi bir anda
bugünkülere benzer bir şeydi yine
çünkü insanlık çok az yeniledi kendini
bu gerçekten de temel önemdeki balayı meselesinde

o zaman daha mart ayıydı kırk altı yılının
yani daha birkaç ay geçmişti iyi aile babası truman'ın
o heyecanlı cömert duygulu iş bitirici adamın
hiroşima'yı bir ceset şehre yerde hareketsiz yatan
bir harabeye çevirişi üzerinden

çok az önce ya da çok az sonra bundan
brezilya'da adolphe berk abd büyükelçisiydi ama
destekliyordu ne tuhaf devlet darbesini vargas'a karşı
honduras'ta yanki yatırımları yükseliyordu
öyle böyle değil tam üç yüz milyon dolara
paraguay ile uruguay yani şu bizim korkusuz cesur
[ay'lar
savaş ilan ediyorlardı almanya'ya
elbette kimsenin umurunda olmadı bu babalanma
şili'de allende senatör seçilmişti
haiti'de öğrenciler greve gidiyordu
martinik'te şair aimé césaire
belediye başkanı oluyordu fort de france'ta
santo domingo'da PCD
PSP'ye dönüşüyordu
meksika'da PRM
PRI'ye dönüşüyordu
bolivya'da değişiklik yoktu harflerde
ama yalnızca üç ay kalmıştı
villarroel'i sokakta asmalarına
arjantin generalleşmeye başlıyordu
ve sonra neredeyse hemen albaylaşmaya

biz ikimiz colonia suiza'ya çalışmaya gittik
bizi bekleyen kaderin hayli uzağına
o üzerinde her zaman sevdiğim yeşil hırkasıyla
ben yanımda üç beyaz gömlek yalnızca

nihayetinde artık çalışmak gerekiyordu
ve biz birlikte çalıştık otuz yıl boyunca
ilk başlarda gençtik ama habersizdik gençliğimizden
farkına vardığımızda da iş işten geçmişti genç değildik
[artık
eğer şimdi bu kadar uzak görünüyorsa her şey
orada bir ailenin önemli bir şey olmasıdır sebep
şimdi ise pek önemi yok artık ama şişiriliyor epey

nihayet kazanılmamış bir barışı yaşayan
paisito'yu akort etmek istediğimizde
yavaş yavaş sarsılmaya başladı memleket
ama öncesinde çok rahattık çünkü başkalarının
refahıyla başkalarının çalkantılarıyla ilgiliydik hep
gidişlerle dönüşleri birbirine karıştırıyorduk sürekli ve
ulusal tekdüzeliklerimizle uzaklara duyduğumuz
[özlemi
ve öyle farklı yönlere öyle çok yolculuk ediyorduk ki
sonunda yine kendimizle karşılaşıyorduk gittiğimiz
[yerlerde
nasıl da ucuz bir hayal gücünün yolculuklarıydı
[kimileri
ve nasıl da sıkıcıydılar aşılar tam pasaportlar elde
[yapılan diğerleri

venedik'teki innsbruck'taki fotoğraflarımıza
[bakıyorum
ve malvin'dekilere sonra
solis kaplıcaları'ndakilere ya da
[philosophenweg'dekilere
birlikteydik birlikteyiz birlikte olacağız
ama nasıl değişti çevreleri hepsinin
fondaki çamurlu kanallardan bahsetmiyorum
ne de o tek tek tertemiz kumullardan
ne chaja otel'den ne goethe'nin balkonundan
ne de duvarların ve sarmaşıkların etrafından
şimdi üzerimizde olan acımasız gözlerden
[bahsediyorum
bir şeyler oldu bizim yaşadığımız dünyaya
bazı insanlardan korku makineleri yarattı
birlikteydik birlikteyiz birlikte olacağız
ama nasıl da çevrili yokluklar ve parçalanmışlıklarla
nasıl da kötü yaralanmış kardeş eliyle
nasıl da kör olmuş halde o lanet olası cehennemi ateşle

artık bizim aşkımızın da diğer herkesinki gibi
olacakları sezen hüzünlü alanları oldu ister istemez
değiştiremediği mesafeleri kendi korku parantezleri
ve bir kerede uydurmak istediği günahları var
tek kalemde ödeyebilmek için neyse bedeli

bedenlerimizin o iyi bildiğimiz gölgesi
artık bizde başlayıp bizde bitmiyor
devam ediyor başka yerlerde başka bir kıyıda
nihayet hakiki bir rezilliğe ulaşıncaya dek
bizim bu uzun aşkımızın dahil olduğu sessizlikten
arta kalanları sadakatle yalamak istiyor o da

hiç önemsiz gündelik şeyler bile
aşılmaz devasa engellere dönüşüyorlar
bir kalbin bir kalple toplamı insanların
kendini kandırdığı yakıcı bir rahatlık oluyor
dudaklar artık ses geçirmez bir çift camın
ardından görülen ağız hareketlerine dönüşüyor
öyle olunca bana da yalnızca sevdiğim kadının
hayal ettiği şeyi hayal etmek kalıyor ve ona da öyle

birlikteydik birlikteyiz birlikte olacağız
pare pare ara ara göz göz düş düş
kuzey yalnızlığı güney yalnızlığıyla
yalnızca elini elime almak için hepsi bu
ama çift olmanın bu en temel hareketi için
kolumu iyice karışmış uçsuz bucaksız bir
kıtanın üzerinden uzatmak zorundaydım
evet zor ama yalnız benim kolum kısa olduğu için
sürekli kollarımı uzatmaları gerektiği için değil
aynı zamanda kendimi de sündürerek geçmem
gerektiği için
maracaibo'nun petrol kuleleri üzerinden
amazon'un masum timsahlarının üzerinden
livramento'nun uruguaylı sivil polislerinin üzerinden

ama şu da var otuz yıldır üzerimize vuran bu dalgalar
kimseninkine benzemeyen bir tuzlu hava verdi bize
şimdi onun sayesinde tanıyoruz birbirimizi
tüm takibatlara ve yıkımlara rağmen

işte iki kişinin özel hayatı bu
cep kitapları formatında bir dünya tarihi
ya da belki de bir ezgiler ezgisi
belki bir vaiz kitabı ama yok hiç havarisi
tuhaf bir coğrafya fırtınaları
koyları çayırları ve kımıltısız limanlarıyla

şikâyet edemeyiz bundan
otuz yıllık bu yaşam
bizi zorla aldı ama yumuşakça bıraktı yere
öyle çok öyle çok ilgilendi ki bizimle
her zaman keşfedecek bir şeyler bıraktı ikimize
bazen bizi ayırıyor ve özlüyoruz birbirimizi
insan özleyince birini yaşadığını hissediyor
yakınlaştırıyor tekrar o zaman ama yine özlüyoruz
[birbirimizi

sevdiğim kadının burada böyle yanımda olması güzel
sessiz de olsak birbirimize bakmıyor da olsak güzel
biliyorum yedinci halka serisinden bir kitap var onun
[elinde
ve katilin kim olduğunu tahmin ediyor her seferinde
ben kısa dalgadan haberleri dinliyorum
kulağımda kulaklıkla onu rahatsız etmemek için
ve tabii ki katilin kim olduğunu biliyorum ben de

otuz yıllık çift hayatı yaşamak birlikte
tangolardan sözlüklerden kederlerden iyi haberlerden
havaalanlarından yataklardan tesellilerden
[hapisliklerden
eşsiz benzersiz bir koleksiyon yapmak demek
ama her zaman incecik bir gözyaşı vardır hikâyenin bir
[yerinde
neredeyse bir ip gibi içimizden akıp geçen
tek tek her mevsimi birbirine iliştiren
kenarlarına ertelemeleri ve zaferleri nakşeden
üzerine rastgele düğmeler ekleyen
hatta kara duygular yamayan benek benek

her zaman incecik bir gözyaşı vardır ve
bir haz olur bu bazen gözyaşlarını göstermeyen
işte birlikte yazılan bu hikâyenin asıl meselidir bu
yani birbirimize tutunarak dört elle yaşanmış bu
[hayatın
yaşadığımız sıkıntıların ya da paylaştığımız
[mutlulukların
sanki tellerinin üstünde iki tel cambazıymışız gibi
günden güne kendimizden daha da emin oluşumuzun
başka türlü aslâ beceremezdik yoksa bilmeyi
hâlâ şerefine kaldırdığımız bu kadehin ne anlama
[geldiğini
ve mantıklı olarak da burada anlatmazdık hiçbirini.

23 Mart 1976

PRATİK SEMANTİK

Biliyoruz ki hayatın bir ilkesi olarak ruh
geçerliliğini yitirmiş dinsel ve idealist bir kavrayıştır
ama farklı olarak ikincil anlamının
bir geçerliliği vardır halen
yani ruh ateşli silahların namlusundaki boşluğun
[adıdır

kabul etmek gerekir ki bununla beraber
güncel dil öyle sıkıca bağlı değildir yaşanılan
[günlere
öyle ki konstantinov'da ruh düşüncesinin
fantastik ve masum
olduğunu okuyan bir öğrenci
bir gün öperse fantastik ve masum dudaklarını
bu ikinci anlamı bilmeyen kız arkadaşının
ve bilmese bile seni bütün ruhumla seviyorum derse
[kıza
çok açık ki hiç alakası yoktur söylemeye çalıştığı şeyin
kızı silahının namlusundaki tüm boşlukla
[sevdiğiyle.

YENİ OKYANUSLARARASI KANAL

Sana yeni bir kanal
inşa etmeyi öneriyorum
havuzsuz
ve kılavuzsuz
artık iletişim kursun diye
senin atlantik
bakışın
benim pasifik
doğamla.

İKİDİLLİ KALP TEDAVİSİ

Eğer bir delikanlı benim şiirlerimi okursa
bir süre genç hissederim kendimi

ama farklı olarak
bir genç kızsa onları okuyan
isterim ki kalbimdeki tiktak
bir taktike dönüşsün
ya da iyisi mi *tactique* olsun basbayağı.

ON BİRİNCİ

Kilisedeki hiçbir peder
açıklamayı beceremedi
neden bir on birinci emir
olmadığını kadına
komşusunun erkeğine
göz dikmemeyi
emreden.

KASETTE MADRİGAL

Hani hep basıyorsun ya
play düğmesine
ben de artık cüret edeceğim söylemeye
sana daha önce hiç
yüz yüze
söylemeye cesaret edemediğim şeyi

bir de yüklenir misin var gücünle
şu *stop* düğmesine

YOĞUNLUK

Kim
takar
memeye
kafayı
resmidir
yediğinin
kafayı

ÇIPLAK BİR KADIN KARANLIKTA

Çıplak bir kadın karanlıkta
bir parlaklık sunar bizi aydınlatan
öyle ki bir umutsuzluk hali varsa
bir karartma ya da aysız bir geceyse eğer
iyidir hatta elzemdir neredeyse
çıplak bir kadın olması yanında yakınında

çıplak bir kadın karanlıkta
bir ışıltı üretir insana güven veren
işte o an pazar gününü gösterir birden takvim
ve köşesinde örümcek ağları titreşir takvimin
neşeli kedi gözleriyle birbirlerini
süzer eşler ve hiç usanmazlar süzmekten

çıplak bir kadın karanlıkta
bir çağrıdır yolunu kaybetmiş ellere
dudaklar için neredeyse bir kader
ve kalp için hep bir aşırı yüklenme
çıplak bir kadın bir muammadır hep
ve her daim şenlik olmuştur onu çözmek

çıplak bir kadın karanlıkta
kendi ışığını üretir ve açar onu bizim için
o dümdüz tavan gökyüzüne dönüşür birden
bir saadettir artık masum olmamak orada
sevilen ve karanlıkta seçilen bir kadın
alıverir façasını ölümün bir kez daha.

TAHRİK

Duvarda kaldı oyun niyetine kazıdığımız harfler
zaman beni korkutuyor ama teslim alamıyor
yine de hissediyorum çiçekleniyor bir tedirginlik
ama acıların bir yasası var onu daha sonraya bırakıyor

daha alacakaranlık akşama dönüşmeden
uyumadan henüz sokak kapanmadan daha kapı
tek başıma şu zavallı deneyimsiz olgunluğumla
istiyorum ki senin arzun örtüşsün benim talebimle

iyi değil zekânın beni başka yönlere savurması
sanki aşk teşebbüsten öteye gidemezmiş gibi
ama mademki benim adanmış ruhumu şaşırttın sen
inanıyorum senin bedenin de şaşırıp alacak beni

biliyoruz şimdi denen şey çok kısa ve saf değil
ama bedenlerimiz kutsadığında onun tılsımını
ve gözlerimiz seçtiğinde bedenleri karanlıkta korlar
[gibi
yalnızca o zaman bileceğiz şimdiye ait o geleceği

istiyorum ki senin talihin beni ayağa kaldırsın yeniden
soğuktan ve gölgeden can sıkıntısından ve kavgadan
mutluluk bizi kendi vitrininde bekliyor tek başına
sen ve ben dalmışken bunca acıya ve manasızlığa

tek başına karşısına çıkmamızı bekliyor mutluluk
yılların getirdiği deneyimi ve ikna etme yeteneğiyle
siliyor aramızda uzanan o bölücü çizgiyi iyice
ve ayaklarımız birbirini arıyor hikâyeye başlamak
[için.

BEN DİĞER KIYIDAYDIM

Haydée'ye
in memoriam
beş yıl sonra

Ben diğer kıyısındaydım okyanusun
tam olarak palma de mallorca'da
gomila meydanı'nda
şu yanki denizcilerin sürekli
ve hep çok sarhoşlarken aradığı
isveçli ve fransız turistlerin de
ingiliz hollandalı alman
hatta mayorkalı turistlerin bile aradığı meydanda

balkonumdan görünüyordu sokağın bir kısmı
etten fahişeleri
kemikten erkekleriyle
hangi saat olduğuna göre değişirdi
neon ışıkları olurdu ya da masalsı bir sükunet
hatta bazen hüzünlü bir rakkase hayli pespaye
nasıl da istekle raks ederdi o ateşli ıstırabını tek bir
kişi dahi acıyıp alkışlamasa hatta bakmasa bile

o zamanlar ben daha yeni başlamıştım
zorlu ispanya mesaime ve kendimi ya
mengenede hissediyordum ya da her şeyin dışında

hiçbir fikrim ya da engelim yoktu
deniz ötesinde olmaktan duyduğum rahatsızlıktan
[başka
hiçbir geleceğim yoktu karşıma çıkacak rastlantılardan
[başka
hiçbir garantim yoktu kesik kesik alıp verdiğim
[soluktan başka

ben diğer kıyıdaydım
buenos aires'siz ve montevideo'suz
havana'sız ve meksiko'suz
quito'suz ve managua'sız
tam olarak gomila meydanı'nda
sürgün perdelerimden bir yenisinin açılışında

hoşuma gidiyordu aslında bellver kalesi
eğlencelik olarak ufolar vardı
akşamları karanlık çökerken bize izler bırakıyorlardı
suçlarına ortak eden göz kırpmalar ve şüpheler
gerçekten hoşuma gidiyordu o sahneler
heyecanlandırmıyorlardı ama hoşuma gidiyordu
her ne kadar anlaşamayacak olsam da o sağır
kahramanları ya da mürettebatlarıyla onların

gün boyunca çevreye
karaciğerim ve bronşlarımla bakıyordum
tırnaklarımla ve midemle
gözlerime inen yamanmış perdelerle

gökyüzü damar damardı incecik mavi
ve evler bembeyazlardı/
üzerlerinde birbirine karışmış sarmaşıklar ve
[sardunyalar
bilmek zordu hangisi dün doğmuştu hangisi iki yüzyıl
[evvel

ama geceleri dünyaya
omuzlarımla bakıyordum ve dudaklarımla
böbreklerimle kulaklarımla pankreasımla
her ne kadar şimdi pek göz bulandırmasa da
her zaman bana sadık kalan kataraktımla
ben diğer kıyıdaydım

telefon üç kere imdat diye seslendiğinde
ve kekeleyerek çok uzaktan bir ses
haydée dün öldü dediğinde
sonra aynı şeyi bir kere daha söylediğinde
belki beni ikna etmek için değil de
sanki gerçekten kendini inandırmak istercesine

dün öldü haydée
dedi duyduğuna inanmayan kulağımın içine
hemen o meydanda bundan tam beş yıl önce
haber dinlemek kolay değildi öyle
ve imkânsızdı alışmak o dayanılmaz yokluğuna
kaderimin ve hayatımın tüm alanlarında
on dört ya da on beş yıldır yer alan bir insanın
haydée yolları açan yollara çıkmadan
haydée astım yoldaşım astım olmadan
haydée artık ne evi ne amerikası kalan
haydée kalkanı ve güneşten mızrağı olmayan

balkona döndüm ama artık geceydi
bilmiyorum nedendi neden böyle birdendi
gitmişti hep o ışıklar sokaktaki o bildik hengame
o barlar o gece kulüpleri o diskotekler
ve o etten kadınlar
ve o kemikten erkekler
hepsi kaybolmuştu birden
yoksa sessizliğe ve karanlığa mı
çağrılmışlardı acaba tüm o
isveçliler ve fransızlar
ingilizler hollandalılar almanlar
hepsi kaybolmuştu birden
en başta da denizci yankiler
artık bellver kalesi de yoktu
ne beyaz evler vardı ne sardunyalar
ne de sarmaşıklar üzerlerini kaplayan
tam iki yüzyıldır ya da dünden beri yalnızca

farklı olarak geniş bir mendirek vardı
akdenizli olmayan çok daha kuvvetli
kısa ve devasa dalgalar için yapılmış
bir de spor sahası vardı beride
boylu poslu öğrenciler içinde
beyaz tenli kara derili ve melez

ve daha yakında duvarlar yükseliyordu ve
üzerinde venezuela meksika brezilya şili
uruguay kolombiya kostarika'dan sahneler
ve bir arpillera violeta parra'dan
che'nin iki ya da üç arjantinli resmi
ve dört bir yandan ağlayan yüzler dingin
bu zavallı evde
bu haydée'siz evde

ben diğer kıyıdaydım
ama aslında öğlen olması gereken o gecenin içinde
ölümün yepyeni bir memleketini
hatta aşkın hiç bilinmedik bir biçimini fark ettim

yalnızca bizim bu kerte ateşli ülkelerimizde
görülür böylesine dramatik lüksler
tarihten hiç kirlenmemiş olarak alırız kaybımızı
eşsiz bir kişiliktir ışıldıyordur düşünceleriyle
masumiyetiyle bağışlayıcılığıyla kahramanlıklarıyla
üzerinde uçuşan kelebeklerle
benzerine de benzemezine de uzattığı ellerle
avuntularla uçurumlarla ve meşalelerle
çılgınlıklarla cesaretle acıyla
hayallerle ve iyilikle

inanılmaz
ama böyle
bizim acıdan ve unutuştan yapılmış halklarımızda
kendimize bu korkunç lüksü tanıma alışkanlığımız var
tarihten yaralı olarak alıyoruz
temiz ve terbiye edilmemiş ateşten bir kişiliği
ama başaramıyoruz
hatta belki de hak etmiyoruz
yanmaya devam etmesini

haydée öldü doğru
birisi sonsuza dek yerleştirmişti
benim o kuşkucu kafama bunu
yukarı doğru baktım hiç kimseye
ama yine de bildim ki sonra
gün yeniden aydınlandığında
incecik mavi damarları bu gökyüzünün
yeniden açılacaklardı
bir bereketli
ve baş edilmez yağmurda.

ANNEM ŞİMDİ

On iki yıl önce
gitmek zorunda kaldığımda
caddeye bakarken bırakmıştım annemi
pencerenin kenarında

şimdi geri alıyorum nasıl bıraktıysam
sadece bir bastonu var fazladan

o on iki yılda penceresinin önünden
pek çok şeyler geçti elbette
yürüyüşler ve polis baskınları
kaçışan öğrenciler
kalabalıklar
öfkeli yumruklar
ve gözyaşartıcı bombalar
provokasyonlar
uzak kurşun sesleri
resmi bayramlar
yasaklı bayraklar
yeniden duyulan yaşasın'lar
on iki yıl oldu tam
hâlâ penceresinden
caddeye bakıyor annem

ya da belki de bakmıyor
yalnızca içindekileri geçiriyor gözden
bilmiyorum şöyle bir göz mü atıyor yoksa tek tek
inceliyor mu her birini gözünü bile kırpmadan

o sararmış takıntılı sayfalarda
bir üvey baba var kendisine
tek tek çivileri düzelttiren
ya da büyükannem var fransız hanımefendisi
falcılığa fena meraklı
veya hep insanlardan kaçmış bir kardeş
çalışmak istemeyen hiçbir zaman

o kadar şey dönüyor ki kafamda
bir mağazada şef olduğu yıllar var
çocuklar için elbiseler ve
renkli maskotlar diktiği dönem
ve etraftan aldığı bitmeyen övgüler

kardeşim hastaydı ya da ben tifüse yakalanmıştım
o dönem hayli dağılmış haldeydi iyi kalpli babam
çocukça kandırıldığı için düzenbazlarca üst üste
ama gülümserdi yüzü aydınlanırdı yine
sofrada niyokkiyi gördüğünde

o kendi içindekileri gözden geçiriyor
ardında bıraktığı tam seksen yedi külrengi yılı
düşünmeye devam ediyor ve şaşırarak fark ediyor
sevgi yüklü bir vurguyla yeni hatırladığı bir ayrıntıyı
gözünden mi kaçmıştı acaba bu bir ip gibi
bir türlü iğnesine geçiremediği

nasıl isterdim onu anlamayı
tıpkı bıraktığım gibi gördüğümde
oturmuş caddeyi gözetlerken
ama artık ne gelir ki elimden
onu eğlendireceğini sandığım
gerçek ve uydurulmuş hikâyeler anlatmaktan
yeni bir televizyon almaktan
ya da bastonunu uzatmaktan başka.

HER ŞEHİR BAŞKA BİR ŞEHİR OLABİLİR

Âşıklardır terk edenler,
değişenler, unutanlar.
Jaime Sabines

Her şehir bir başka şehir olabilir
her aşk ona yeni bir biçim verir
her şehir kendisinde dolaşan
âşıkları kadar çoğalabilir

aşk parklarına uğrar bir şehrin
ağaçlara gizlenen kuşların cıvıltısı
ve çamların ulvi sohbeti arasında
neredeyse görmez parkı ama sevişir

her şehir başka bir şehir olabilir
aşk duvarları boyadığında
akşamın indiği yüzlerden biri
her zaman aşkın yüzüdür

aşk gelir gider geri döner
şehir tanıktır aşkın tüm safhalarına
kucaklaşmalarına kara bulutlarına
çiçek açmalarına sağanak yağmurlarına

eğer aşk gider de geri dönmezse
şehir yine kendi güzüne döner
çünkü yalnızca acı kalmıştır geriye
bir de aşkı anlatan heykeller.

OKŞAYIŞLAR ÜZERİNE

1.

Okşayış bir lisandır
okşayışların benimle konuşunca
istemem bir an bile sussunlar

2.

Okşayış aslâ tıpkısı değildir
yaşanmış bir başka okşayışın
her zaman yeni bir dökümüdür onun
ve neredeyse hep daha iyisidir öncekinin

3.

Tenlerimiz halaya durur
okşayış sürdüğü müddetçe
ama bir kez uzaklaşıp gidince
ne şehvet kalır ne huzur

4.

Rüyalardaki okşayışlar
büyülüdürler ve mucizevi
bir kusurları vardır yalnız
ürpertmezler bedeni

5.

Bir macera ve muammadırlar
çünkü daha okşayışa dönüşmeden
evvel başlar tüm okşayışlar

6.

Elbette okşayışın kendisi
değildir işin en güzel yanı
hep sürmesidir en ideal olanı.

İLETİŞİM ARAÇLARI

Çok da lazım değil posta güvercini olması /
pencerendeki alelade güvercinin
sana haber veriyor işte acının
unutuşta salınmaya başladığını

ve benden sana uçuyor
söylemek için nehrin günebakanların yıldızların
hiç acelesiz sana döndüklerini /
anla gelecek yaklaşıyor seni tanımak için

artık sen de biliyorsun / mecazsız imasız
en iyi çeviri ağızdan ağza yapılandır
iki dilli öpüşmede
tatlı tatlı dolanır durur haberler.

EPİGRAM

Hani tek boş koltuğu kapmaya çalışan yeniyetmeyi
iki sıçrayışta yenmeyi başarınca kabarıverir ya
altmışlık bir ihtiyar

hani iki saatlik sıranın ardından nihayet yüzünü
[görünce
dört numaralı veznedara bir anda kanı
[ısınıverir ya
mendebur vergi mükellefinin

hani en inatçı alacaklısının öldüğü haberini alır ya
borç batağındaki biri

hani kahraman son dakikada gelen telgrafı dikkate
[almayıp
kendisini gözetleyen haini zamanında fark
[etmeyince üzülür ya
iyi kalpli insanlar

hani hiç beklemediği bir su kesintisi yüzünden duşun
[altında
sabunla kalıp üç dakika sonra suyun tazyiksiz
[de olsa
akmaya başladığını fark edince neşelenir ya
insan

hani aracına bağladığı üç römorkla birlikte devrilen
[kamyonun altından
yarasız beresiz sürünerek çıkınca bir anda
[hayatla barışıverir ya
bir sürücü

hani desibelleri canından bile çok sever ya
ergen bir genç

işte böyle trifenam benim işte ben de yaklaşık
[olarak böyle
seviyorum seni.

IL CUORE

Artık kimse kazımıyor
duvarlara
ağaçlara
luis ile maría
raquel ile carlos
alfonso ile marta
diye iç içe geçmiş
iki kalbin ortasına

şimdi çiftler yalnızca
okuyorlar bu eski
gereksiz duygululukları
duvarlarda
ağaçlarda
ve yorum yapıyorlar
ne aptalca şeyler diye
sonsuza dek
ayrılmadan evvel.

WHEN YOU ARE SMILING

When you are smiling
gülümsemen bozulmadan kalıyor yüzünde
geleceğin sende bıraktığı köpükten bir iz
dehşeti ve umudu hatırlayan bellek
denizin üzerinde kalan ayak izlerin
teninin ve tenindeki hüznün tadı oluyor

when you are smiling
senin kederlerinle de ilgilenen
the whole world
smiles with you.

SİREN ŞARKISI

Adım gibi eminim aslında olmadığından
ama yine de her gece duyuyorum sesini

bazen ben sıkıntıdan uyduruyorum seni
bazen de kederimden ya da içinden derin uykunun

engin denizlerden alıyorsun görkemini
bir dua gibi de dinliyorum seni yine de ama

o kadar eminim ki aslında olmadığına
seni düşlerimde saklıyorum sonraki zamanlara.

BİR SANDVİÇ İÇ

Bir sandviç iç ama otur önce
kendi güneşine yaslan eğer bir uyduysan
bir kılıç gibi kullan umutlarını
dünyasızlaştır kendini gözü kapalı ya da deryasızlaştır
rüyasızlaştır kendini hemen / ağır ağır
çıkar elbiselerini kimse görmeden
sürükle şu portakal kabuğunu aynaya
kaygılan sorgulan hazırlan
ölümde kalarak değil ama / hayatta kalarak
bir hiçten gökyüzüne çık / hiç merdivensiz
eğer gelmezlerse senin arayışını aramaya
kendini çocuk ya da dilenci gibi hissedersen
akordeonu tarafından terk edilmiş falan
masala çevir kendini bir kerede tamamen
gir elbiselerinin içine yeniden
dünyalılaş tekrar rüyalılaş işte o zaman
hazırlan çıkıp salınmaya tekrar
sokak aşağı / yine yeniden yenilenmiş halde
ama o küçük burnunu göstermeden önce
bir sandviç daha iç / ne olur ne olmaz diye.

ÜTOPYALAR

Nasıl inanayım / dedi adam
dünyanın ütopyasız kaldığına

nasıl inanayım umudun unutuş
ya da keyfin hüzün
olduğuna

nasıl inanayım / dedi adam
evrenin bir yıkıntı olduğuna
öyle olsa bile
ölümün sessizlik olduğuna
öyle bile olsa

nasıl inanayım
ufkun sınır olduğuna
denizin hiç kimse
gecenin hiçbir şey olduğuna

nasıl inanayım / dedi adam
senin bedeninin / kadınım
yalnızca elimle yokladığım bir şey olduğuna
ya da senin aşkının
beni kader bellediğin o uzak aşkının
gözlerinin çıplaklığı
ellerinin telaşsızlığı olmadığına

nasıl inanayım / güneyli kadınım
senin yalnızca baktığım okşadığım
ve birleştiğim bir şey olduğuna

nasıl inanayım / dedi adam
artık ütopyanın olmadığına
eğer sen / tatlı / cesur
bitimsiz kadınım
benim ütopyamsan / sen.

GÖBEK

Bana yalnızca
senin göbeğin kaldı bir tas gibi
yuvarlacık.
Francisco Urondo

Adam göbeğine baktığı zaman
narsisizmden değildi bu ya da memnuniyetten
ama orada her zaman tepecikler gördüğündendi
dışbükey bulutlar / takımyıldızları
karmaşık uçurumlar ve neşeli
cırcır böcekleri / tarla kuşları / puma yavruları

adam göbeğine baktığı zaman
dünyanın merkezi olduğuna inandığından değildi bu
ama orada boş zamanlarının ihtişamını hatırlıyordu
işine gelen tespitleri denize bakarken yaptığı
hafif ateşte kızartılan gün batımı balkonlarını
tüyleri ürpermiş çamları / tüyleri ürperten rüzgârları

bugün adam göbeğine baktığı zaman
kendini beğenmişliğinden değildir bu
ama orada duyduğundandır en iyi ilan-ı aşkları
cenneti alaya yükselen fahişeler korosunu
en yüksek teklife saatlerce çalan çanları
can çekişen ilkbaharların yankılarını

doğrusu adam göbeğine baktığı zaman
dünyaya onunla iniyor / uçuşa onunla geçiyor

ama neşeyle böyle farz ediyor sadece yoksa hepsi
o güzel kadının göbeğini hatırına getirdiğindendi
kendisine çatılarda büyüyen venüs'ünkinden bile
daha çok anlatılmaz zevkler bahşeden o göbeği.

AŞK ÜÇGENİ

Adam uykusuz
kadın şüphelere
boğuyor gecesini adamın

adam haplar yutuyor boyuna
çünkü uyumayı deniyor
ama böyle uyuyunca da
kadının uykusuna dalıyor doğruca
soyut şehvetine kapılıyor onun
ve o yabancı topraklarda
onları arayarak / bularak
yakalayarak geçiyor tüm gece
yetmezmiş gibi de üzerine
takip edip duruyor
sabahlara kadar herifin birini.

KADIN GİDERSEN EĞER

Kadın eğer gidersen o herifle
ben / senin falancan / kendimi öldürmeyeceğim
sadece takip edeceğim sizi her gece
tüm o patikalar ve kumullar boyunca
belki sen zevk alırken ben acı duyacağım
ta ki sonunda sen acı duyup ben zevk alıncaya dek
takip edilecek izler yan yana iki büyük
ve iki de küçük adım değil de
yalnızca senin o tatlı ayaklarının izi oluncaya kadar
işte tam o zaman ben belireceğim yanında
ve sen / seni daha da güzel yapan
bu suçla / kendinden af dileyeceksin
ağlamak için eskisi gibi omzumda.

TARİHSEL DEĞERLENDİRME

Yeniden arzulamaktan çok bir iç sızısıyla
hatırlıyor tek tek birlikte olduğu kadınları

birinciden gökyüzünü öğrendi
ikinciden toprakla uyuşmayı
üçüncüden masum gülümsemeyi
günahkar teni dördüncüden
karış karış bedeni beşinciden
kırılgan öpüşü altıncıdan
yedinciden anlaşılmaz ötekiyi
sekizinciden inanç krizini
dokuzuncudan seçimini yap'ı
onuncudan daha iyisini bulamazsın'ı

ama aslında
epey zaman var ki adam
kendi aklı olduğunu hissetti on
birinci kadınla şimdi yanında uyuyan.

BİR KADIN İÇİN KITSCH SONE

Ben / kendimin yabancısı / kendimle taşıyorum
senin yüzünü hikâyemin her sahnesine
senin kadın bedenin cennetten bir köşe
düş kurunca seni düşlüyorum bu yüzden

sonra / düş biterse takip ediyorum seni
gözü açık düş görerek / bir dolap beygiri gibi
senin yankın dönüp duruyor belleğimde
ve yine sana anlatıyor şimdi bahsettiğim bu düşleri

böyle böyle / gizemli niyetler olmaksızın
biliyorum ki sonunda eski bahçemden
hevesle yalnızca sana ait gülleri seçeceğim

yüksek pencereler içinden senin pencereni
deniz işaretleri içinden senin şeyler denizini
ve kadınım / bütün aşklar içinden / senin aşkını.

BİR HERAKLİT TEMASI ÜZERİNE ÇEŞİTLEMELER

Yalnızca nehir değildir tekrar edilemez olan

tekrar edilemez
yağmur da ateş de rüzgâr da
alacakaranlıkta uzanan kumullar da

yalnızca nehir değildir
diye üsteledi adam

şimdilik
kimse başaramaz
kadınım
kendini izlemeyi üst üste iki kez
senin gözlerinde.

DUVARLI EPİGRAM

Seninle benim aramda / kadınım benim / bir
berlin duvarı yükseliyordu ıssız saatlerden ve
anlık özlemlerden yapılan

sen beni göremiyordun çünkü bekçi koyuyorlardı
en uzak köşelere bile
ben seni göremiyordum çünkü gözüm kamaşıyordu
senin kehanetlerinin güneşinden

ve elbette sorup duruyordum kendime
nasıl olduğunu beni beklerken
açıyor muydun mesela kollarını
yokluğuma sarılmak için

ama duvar çöktü
çöküp gidiyordu işte
ve kimse bilmiyordu ne yapacağını bu yanlış
[anlamaları
ama biri vardı mutlaka onları antik kalıntılar gibi
[birleştiren

ve birdenbire bir öğle sonu
senin ortaya çıktığını gördüm bir sis çukurundan
ve yanımdan geçtiğini seslenmeden
dokunmadan bakmadan bana
koştuğunu doğruca buluşmaya
yüzü gündelik sükunet yüklü bir başkasıyla

bir başka yüzdü belki bilmezden geldiğim
ama seninle benim aramda hep var olan
olmuş olan

bir berlin duvarı ki ayırırken dahi
umutsuzca birleştiriyordu bizi
bir duvar ki artık yalnızca bir
moloz yığını
ve unutuştu.

SENİN YALNIZLIĞINDAN BAHSEDİYORUM

Senin sonsuz yalnızlığından
bahsediyorum dedi adam
sırtımda bir heybeyle girmek isterdim belleğine
onu ele geçirmek
alt üst etmek reddetmek
yerle bir etmek son kalesini de

senin yalnızlığın beni bunaltıyor / evhamlandırıyor
dedi adam tatlılıkla
isterdim ki geceleri beni özlesin
beni istesin
yalnızca beni kabul etsin

eğer öyle ise /
dedi sakince kadın /
senin aziz yalnızlığın
benimkine karışmış demek ki
ya da bilemiyorum ben mi senim
yoksa sen mi sonunda ben oldun

ve ikisinden hangisi acaba
neticede
benim meşru yalnızlığım?

birbirlerinin gözlerine baktılar
birbirlerini affeder gibi
affederek

elveda
dedi adam

ve kadın da
elveda.

MUCİZE

Hadi kadınım biz de deneyelim şu mucizeyi
şu sahibi olmayan uzak ışıltıyı
hadi bileyle çılgınlığını, kuşan düşlerini
ben seni öteki kıyıda beklerken

eğer biz kötülerin en iyisiysek
harcayalım elimizdeki azıcık arzuyu
geri kazan bedenini / bana ait kıl onu
ben de bin bir aşkla kabul edeyim bu sunuyu

ve mademki artık tümüyle mabetteyiz
nerede yanılırsa yanılsın dünya
gel birlikte öğrenelim hayatı ağız ağza
gel biz de deneyelim bir kere şu mucizeyi.

KUCAKLAŞANLARIN SOKAĞI

Sütun sütun ağaçlar
ya da hayır / taşlar üzerinde gölgeler
hermetik bina girişleri
ya da hayır / rüzgârda uçuşan yapraklar

kucaklaşanlar sokağı diyorlar buraya
ama tam olarak çiftler insanlardan uzak
bedava aşk mekânı diye düşünüp
sürekli geldiği için değil bu sokağa

kucaklaşanlar sokağı diyorlar buraya
çünkü pazar geceleri
iki kişi yalnızca iki kişi oluyor bu sokakta
bir kadın ve bir adam
esrarengiz bir edayla
birbirlerinden haberleri yokmuş gibi yapıp
iki kazazede misali karşılaşıyorlar burada ve
bir cankurtaranmış gibi sarılıyorlar birbirlerine

kucaklaşanlar sokağı diyorlar buraya
tek bir kucaklamaya övgü olarak
umutsuz tekerrür eden
öyle telaşla öyle sımsıkı
sanki bu son kucaklaşma olacakmışçasına

işte böyle her ne kadar yaşadıkları adada
adam ve kadın pek umursamasalar da
artık kucaklaşanlar sokağı denmesini
bu hep kucaklaştıkları sokağa.

BU BAKİRE FAHİŞEYKEN

Bu bakire fahişeyken
evlenmeyi düşlüyordu ve çoraplar örmeyi
ama sonunda yine kendi halinde bir
bakire olmak istediğinde
gündelik rutinleri vardı artık ve bir de kocası
özlüyor şimdi o eski
yağmurlu ve müşterisiz geceleri
o herkesle yattığı yatağına uzanıp
evlenmeyi ve çoraplar örmeyi düşlediği.

TEDAVİ

Düşmemek için
boşluğa düşme
eğilimine
en iyi tedavi iyisi mi
sevişin.

BAY BÜLBÜL VE BAYAN BÜLBÜL

Bay bülbül bayan bülbülü salaş
bir barda tanıdı kadın her gece orada
eski tangolar söylüyordu o sıra

adam onu evine götürdü ve ona her telden şarkılar
[söyledi
schumann'ın *lied*lerinden puccini'nin *arya*larına kadar
alfonso el sabio'nun *cantiga*larından kendi
[yorumlarına
agustin lara'nın *bolero*larına
perez prado'nun *mambo*larına
sevilla *mañanita*larına
blues ve *negro spiritual*se kadar

dört saatin ve/veya beş saatin sonunda
bayan bülbül sus artık dedi
hemen sus ben bara dönüyorum yoksa

bay bülbül sustu derhal
bu kesin ultimatomu duyunca
üzgün ama pragmatik
sustu derhal bay bülbül.

DİYOR Kİ KIYIDAKİ ADAM

Yıllar var ki ben denize aşığım
o berrak ve tanrısız denize
ve sanki bir tuzakmış ve aşkın kanunuymuş gibi
hem onu bekleyen bir aşığım hem korkuyorum ondan

bazen eril mavi bir denizdi
bazen de dişi yeşil bir deniz
aynı olmadıkları besbelli
ben hep doğurgan olanı denizi seçtim
MarElla'yı yani şu anaç kubbeliği
(anaç olandan şefkatli denize varmak
iki üç deniz yükseltisi ya vardır ya yok)

gürleyen MarÊl geldiğinde
parçalayan kudretli MarÉl
ben sakince uzanıp bekliyorum
tarafsız bilge kumulların üzerine

yürümüyorum suların üzerinde
o mucizeler sahibinin yaptığı gibi
çünkü o sulara dalmak şimdi
mümkün olan tek mucize

işte bu yüzden bekliyorum ben
uzanıp uçuşan kumulların üzerinde
şefkatli MarElla'nın da gelmesini
o şehvetli o haz tutkunu o gelince sefa gelen
ışıltılı çıplak ve okşayan elleri kadifeden
ya da yeni yıkanmış bedeni yosunlar ve mercanlarla

ve sonunda geldiğinde MarElla
iniyor bir balık gibi mağarasına
ve birlikte uzanınca onun tuzdan yatağına
içimdeki bütün hasretlerle doluyorum ona
sulara ve toprağa duyduğum yurtsamayla
ve sadece ve sadece boynuzlar ve kıskançlıklar
kalıyor benden MarÉl'in payına.

ÂŞIKLARIN AYI

Çan sesleri kulakları sağır eden dünyayla
iniltisi güçlükle duyulan diğer
dünya arasındaki uzaklık
eşit mi acaba
aşk dolu ölçüsüz nefretle
nefret edilesi çelimsiz aşk
arasındaki mesafeye?
aynı kapıya mı çıkar ikisi de?
toplumun soğuk bağrına sığınmakla
gizlenmek sevilen kadının o çok tatlı
umarsız göğsüne?

âşıkların ayı görülmez
helikopterlerden

arada bir kutsal utanç ele geçirdiğinde benliğini
insan değişmek istiyor hem gerçekten hem düşten
ama sonra araya sızınca gururun çalkantıları
insan değiştirmek istiyor bu sefer
basitçe değiştirmek istiyor evreni
işte tam o andır işte tam o anda nefret
bir türlü sıyıramaz yakasını aşktan

eğer nefret ederek uyanırsam sabah erkenden
biliyorum ki tan vaktini sevmeye başlayacağım
[sonunda
aksi takdirde beceremezdim
ne hayatta kalmayı ne ölümde kalmayı
ve her şey bir yana tek başına temizdir nefret
hele ki bize aşkın memelerini gözetleyebileceğimiz
bir küçük delik bıraktığı zaman

âşıkların ayı görülmez
helikopterlerden.

TRAFİK IŞIKLARI

Kırmızı /tıpkı çok olan gibi/
ışıldayan kırmızı şarap
bakirelerin kanayan yarası
küpeçiçeği alacakaranlık
yenilmiş kanlara bulanmış boğa
çıplak yürek
akkora dönmüş gül
takvimlere kırmızı
doğan pazar günü
ateş ağacı
sardunyalı balkon
dudaklarının alevi

yeşil/ tıpkı az olan gibi/
ağacı soluyorsun
yalınayak / çimlerin üzerinde
akdeniz'in yeşili
umutsuzluğun yeşili
yaprak ve çiyin yeşili
yeşil örtüdeki talihin
flaubert'in papağanının
cezanne'ın / ve sillanpää'nın
sazlıkların / lizbon'un
düşlerin örtüsünün
o korkulu gözlerinin.

ÖVGÜ

Yoyese

O genç kız o mucizeler yaratan kız
daha bir ceset olmaya başlamadan önce
bir dolu övgüler ve hediyeler alıyordu

sahilde topuklarını yalıyordu sular
martılar gökte süzülüyordu ve kırlangıçlar bile
beklenilenden çok daha evvel dönüyorlardı
portakal ağaçları en gözde dallarını veriyorlardı ona
çimenler daha yeşil oluyorlardı onun adımları altında
sinekkuşları ve uçurtmalar
işbirliği yapıyorlardı gökteki tehlikeleri paylaşarak
bulutlardan biri mutlaka bir sağanak bahşediyordu
tehditlerin kirlettiği havayı temizlemek için

yine de kurşunladılar onu
sırtından arkasından bir hiç için bir şüphe için
eli daha el kadar kızının elindeyken

martılar gitti
kırlangıçlar da
artık sürgünde kalmayı seçtiler
portakal ağacı ve çimenler kurudu

sıcak renklerden uçurtmalar da indiler gökten
öfkeli bulutlar artık ağlamıyor

ve şu ya da bu şair mutlaka
bir övgü bırakıyor onun hâlâ yaşayan anısına
ya da bir dize onun minnacık cansız bedeni için.

GÜZELLER AMA

Nerede benzeşiyorlar en çok
bu sissiz pussuz kızları
amsterdam'ın madrid'in paris'in bern'in floransa'nın
bu uzun biçimli çekici bacakların sahipleri
soğuğa rağmen?

nasıl bir ortak yanları var bu eski bakirelerin
güz havasında kendi havalarını çalan
o sabit öpücükleri bir pul koleksiyonundanmış gibi
[duran
dışarıdan kadifemsi / hep hoş geldiniz dermiş
[halleriyle?

neden hareketlidirler o ince narin bedenleriyle
neden göçmen kuşlar gibi hep gezerler öyle
kaderlerine ve cazibelerinden beslenen
gizli ve müstehcen gecelerine olan güvenle?

sakın oradan oraya uçtukları o sonu gelmez
[yolculukları
çamurlar içindeki kara bacaklıların uzak açlıkları
sayesinde yapıyor olmasınlar / nereye olduğunu
[bilmeden
sınırları aşmak için yollara düşenler sayesinde?

yoksa o büyüleri hiç günahsız mı tüketiliyor öylece
kendi halinde / ama yine de hiç haberleri olmasa bile
başka dünyaların yoksulluğundan o kadim
[çirkinliğinden
beslendikleri söylenemez mi o büyülü güzelliklerinin?

AŞK BİR MERKEZDİR

Bir umut bir bahçe bir düzlük
iki aç arasında kalmış bir kırıntı
aşk bir mayınlı sahadır
kanlı olur yolu güzergâhı

kutsal kâse ve yosun / haç ve susam
açlar arasında bir zavallı köprü
aşk aleni bir düştür
çok az şubesi olan bir merkez

hiçbir şeyin kıyısında bir her şey
sonunda küle dönecek bir ateş
aşk bir kelimedir
bir ütopya parçacığı

tüm hepsi ve çok daha azı
ve çok daha fazlası / bir adadır
bir fırtına / durgun bir göl
ille de sentez yapmam lazımsa

aşk bir enginardır derdim ben
git gide kaybeder tüm muammalarını
sonunda sadece bir kaygı kalır elde
bir umut bir güzel hayalet.

GÜZEL AYAKLAR

Güzel ayakları olan kadın
asla çirkin olamaz
sessizce tırmanır ona güzellik
topuklarından oyluklarından
duraksar biraz venüs tümseğinde
her zaman tüm yasaların dışında kalan
etrafından dolanır karnın tıpkı şu ziller gibi olan
hani basılınca *für elise* çalan
şehevi memeleri beklemeye çağırır biraz daha
aralar dudakları hafifçe hiç tükürük üretmeden
ve bırakır tarasın gözleri aynayı

güzel ayakları olan kadın
bilir avarelik etmeyi hüzünlerde.

İHTİYAR DENİZ FENERİ BEKÇİSİNİN KIZI

İhtiyar deniz feneri bekçisinin kızıydı
küçük prensesiydi o yalnızlığın.
"Ilusión Marina", vals,
Gerónimo ve Antonio Sureda

İhtiyar deniz feneri bekçisinin kızı
deniz fenerinden ayrılıp yeryüzüne indiğinde
basit insanlar katlanamazlardı onun güzelliğine
uzaktan takip ederlerdi onu gözleriyle
bir de yakından görünce çarpılan dudaklarıyla
ve eğer bulurlarsa geceleri yanlarında
her zamanki kadınlarını beceremezlerdi silmeyi
bir türlü hayalini ve başarısız olurlardı yatakta

fenercinin kızı meydana kadar gelirdi sadece
meyve alırdı pazardan et soğan ekmek
domates safran tavuk beyaz somon
tam dört haftalık ihtiyaç diyelim
öderdi parasını gülümser ve dönüşe geçerdi
ve geçsin diye güzelliği salına salına
otuz denizci bir koridor açardı hemen
ve zevkle yürürdü içinden o da

eğer geceleri fener yanarsa
balıkçılar ve çömlekçiler
bakkallar ve motosikletçiler
kart zamparalar ve delikanlılar hemen
açarlardı pencerelerini ve gözkapaklarını
bir şekilde fenercinin kızı
o yanıp sönen ulaşılmaz ışığıyla
sarmalasın diye onları.

SEKİZİNCİ KIZ

Mademki artık sona gelindi
artık herkes gördü onları
profilden ve cepheden
göğüsten ve sırttan
tüller içinde ve boydan
hiç şüphesi yok kimsenin
kraliçe en güzelleri

ah evet öyle/ ama şu sekizinci
yok mu şu soldan sekizinci
ondan da kimsenin yok şüphesi
o da içlerinde en etkileyicileri
iki santimetre eksiği
altı santimetre fazlasıyla
ihtiyar nietzche'nin dediği gibi
onu insanca
pek insanca yapan

kraliçe daha güzel
ama soldan sekizinci
o en cazibelisi

kim direnebilir onun
o acı dolu dudaklarına
yenilgili gözlerine
o bikinili hüznüne.

YASTIKLAR

Hiç kolay olmadı benim için
bir yastık bulmak
düşlerime uygun gelen
tam oturan üstlerine

kafamda geceleri
dertler tasalarla rastlaşıyor
ve kırışıklıkları derinleşiyor
zavallı uykusuzluğumun

kafamda geceleri
dehşet içinde kaçışıyor
ağaçlar duvarlar
alüminyumdan bedenler

artık ben seçmiyorum düşlerimi
yastık yapıyor bunu bizzat
bir panayır düzensizliğinde
o ekliyor birbirine imgeleri

hele o çıldırmış karabasanları
neredeyse hiç ben seçmiyorum
hiç harfsiz hiç yapraksız
o rüzgârdan kitapları

ama denedikten sonra bir tarihi
bir hikâyesi ya da bir kanadı
olmayan bunca yastığı
her zaman tek tercihim

senin o nasıl da ılık karnın
yakın yakın çok yakın
hayat dolu memelerine
o mıknatıslı sığınağın.

İŞARETLER

Ellerimde eski izler
getiriyorum sana
bunlar şimdiki ellerim
öncekiler değil

neyim varsa hepsi orada
utancım yok
duygularından

düşler ve hayaller de
ayinler gibilerse eğer
yine aynısıdır gidenin
hep ilk geri dönenler

duvarlardan kurtulup
akşama yükseliyor
senin çıplak ayakların

kader o çatallı yolunu
yine seriyor önümüze
sen kendi yalnızlıklarına
ben kendiminkilere

ama böyle değil tam
eğer belleğinde kalıyorsam
yalnız değilim o zaman

o uykusuz bakışların
yok edemiyor
açık gözlerindeki
ışıldadığı yeri ayın

şimdi hemen bak bana
dikkatin dağılıp da
yeniden bakmadan daha

önemli değil görünüşünün
değişmesi ya da bozulması
bana senin kıvrımlarınla
senin ağzınla ulaşıyor o

gözümü kamaştırma
çok rahat yetiyor bana
her günkü o bildik gök

ellerimde eski izler
getiriyorum sana
bunlar şimdiki ellerim
öncekiler değil

neyim varsa hepsi orada
utancım yok
duygularımdan.

UYAN EY AŞK

Bonjour buon giorno guten morgen
uyan ey aşk ve not al
yalnızca üçüncü dünyada
günde kırk bin çocuk ölüyor
şu açık hudutsuz gökyüzünde
bombardıman uçakları uçuyor tek bir de akbabalar
dört milyon insanda aids var
açgözlülük tüylerini yoluyor amazon ormanlarının

günaydın buenos dias good morning uyan
büyükanne birleşmiş milletler'in bilgisayarlarına
sığmıyor daha fazla ceset ruanda'dan
köktendinciler boğazlıyorlar yabancıları
papa vaazlar veriyor kondoma karşı
havelange ümüğüne çöküyor maradona'nın

bonjour monsieur la maire
forza italia buen giorno
guten morgen ernst junger
opus dei buenos dias
good morning hiroshima

uyan ey aşk
gün dehşete ağarıyor.

YEŞİLLER

Çayırları savunuyorlar
yeşil denizi ormanı
çimenden halıları
tırmanan sarmaşıkları
hor görülen amazon'u
çamların gölgelerini

yeşilleri biriktiriyorlar
yeşil şişelerden
ta yeşil zümrütlere kadar
tıka basa yonca yiyorlar
umut ekiyorlar
ve özellikle
henüz körpecik yeşil gözlü
kızları gözlüyorlar.

her şeyden çok her şeye rağmen
şu ihtiyar yeşiller
tek ateşli çevreciler.

LUT'UN KARISI

Heykel kadın / senin mavi
yeşil eflatun kızıl hikâyen
anlaşılmadı pek o bitkin
ve belleksiz korkudan

heykel kadın / neyse ki
kemiktendin / ve etten
ama yine de ne hazin
seni sevmek ve sevmemek

yağmurlu ve geçmişli kadın
eli sıkı davrandılar sana iyilikte
dursun artık o yağmur ve sen
sonsuza dek bu tarafta kal

tuzdan ve çiyden kadın
yüreğin hâlâ kıskançlıkta
sesinde eski bir acı var
tıpkı toprak gibi ve nehir

unutma ki unutulmaz şeyler
geleceğe ya da geçmişe doğru
yeter artık bu ceza çok oldu
toparlan ve katıl hadi hayata gel

cesaretle / pervasız
mantıkla ya da amaçsız
lut'un karısı / sana yasaklıyorum
heykele dönüşmeyi bir daha

öteki kadın / farklı kadın
yargıç ve taraf olmasaydım bu davada
çoktan başlardım seni soymaya
yavaşça ama / pek yavaşça.

DENİZİ TAŞIYORUM PARMAĞIMDA

Altın gül
kurumaz
kokusu yoktur
o uzak gökyüzü
seni zehirleyen
artık mavi değil

denizi taşıyorum parmağımda
ve senin yüzün oldu verdiği tek haber
ütopyalarımda
senin okşayışlarından
pullar var

eğer bellek
anlatmıyorsa
öyle harika şeyler
eğer usanç
örtüyorsa geceyi
sevgisizlikle

eğer ağarıyorsa gerçek
minnettar olduğu horozuyla
benim hayallerim de
yasalar uyduruyor
seni unutuşa karşı

eğer benim zayıflığım
çılgınsa
cesareti kuşanacak kadar
ve senin duyguların
biliyorsa karışmayı
hazza

denizi taşıyorum parmağımda
tılsımım senin yüzün
kimseyle konuşmuyorum
senin bağışlayışlarını
saklıyorum o sırrı.

TAKAS

Bana bedenini verdin memleketimi ve ben de nehrimi
[veriyorum sana
sen kendi rayihandan geceleri / ben eski takiplerimi
sen dudaklarındaki kanı / ben çömlekçi ellerimi
sen zirvelerindeki çimeni / ben zavallı servilerimi

bana yüreğini veriyorsun şu celladı
sana sükunetimi veriyorum şu yalanı
sen gözlerinin uçuşunu / ben güneşe inen kökümü
sen dokunuştaki tenini / ben tenindeki dokunuşumu

sen bana gün doğumunu veriyorsun ben de sana sabah
[duamı
sen bana kendi muammalarını açıyorsun / ben seni
[kendi kaderime kapatıyorsun
sen beni unutuşlarından dışlıyorsun / ben seni hiç
[unutmadım ki
gidiyor gidiyor geliyorsun / gidiyor gidiyor seni
[bekliyorum.

TİBULLUSLAR

Ernesto Sabato'ya

Bundan elli yıl önce
don nicola inanıyordu ki
genelevlerdeki düşkünlükle
evlerin antresindeki tedbirlilik
aynı şeylerdir

o zamanlar bakireler
yavuklularını
antrede öperlerdi

ve yavuklular
temel eğitim kurslarına
genelevde devam ederlerdi

şimdi evlerde çok
az bakire var
ve çoğunun antresi yok

ve erkekler
beş yıldız istiyorlar
genelevlerden

ah don nicola
baksana sonunda nasıl
aynı şey oldu o iki kelime.

EĞER TANRI KADINSA

Ya tanrı bir kadınsa?
Juan Gelman

Ya tanrı bir kadınsa?
diye soruyor juan utanmadan

hadi canım hadi eğer tanrı kadın olsa
muhtemelen biz agnostikler ve ateistler
öyle başımızla hayır demek yerine
hep birlikte evet derdik tüm kalbimizle

belki iyice yaklaşırdık o tanrısal çıplaklığın
bronzdan olmayan ayaklarını öpmek için
taştan olmayan venüs tümseğini
mermerden olmayan memelerini
alçıdan olmayan dudaklarını

eğer tanrı kadın olsaydı sıkıca sarılırdık
onu o uzaklardan söküp almak için
gerek olmazdı yemin etmeye
ölüm bizi ayırıncaya dek diye
bizzat mükemmel bir ölümsüz olduğu için
bize aids ya da başka korkular getirmek yerine
ölümsüzlüğünü bulaştırırdı o ilahi bedeninden

eğer tanrı kadın olsaydı kalmazdı zaten
öyle uzaklarda cennetin krallıklarında falan
bizi cehennemin girişinde beklerdi onun yerine
kavuşturmadan kollarını
plastik olmayan bir gülle elinde
meleklere has olmayan bir aşkla elbette

ah tanrım ah tanrım
gerçekten kadınsan eğer
ezelden beridir ve ebediyen
ne güzel skandal olurdu bu
ne talihli ne muhteşem ne imkânsız
ne mucizevi bir küfür.

YENİDEN/YARATIMLAR

İlk insan adem
havva'dan ve yalnızlıktan bunalıp
gizlice tanrıyı uydurduğunda
en ufak bir fikri bile yoktu
nasıl bir sis tüneline soktuğuna dair
sahipsiz yüreğini

ama uydurduğu şey onu adaklar adamaya
dua etmeye zevkten uzak durmaya ya da
zevklerin yerine acıları koymaya zorlayınca
adem / o ilk havva'nın da ısrarlarıyla/
bilinemezciliği yarattı bir solukta.

GİZEMLER

Hepimizin bir gizemi vardır
ve mantıklı olarak bilmeyiz
nedir bunun şifresi, işareti
çevresini sıyırırız biraz
oradan çıkanları saklarız
yankılarında kayboluruz
ve tam şifresini çözecekken
rüyamızda kaybederiz yeniden

sen de seninkine sahipsin elbet
ama öyle basit küçük bir gizem ki
kepenklerin bile onu gizleyemiyor
ve alametler var ondan haber veren
gözlerinde ama onları kapatıyorsun
ellerinde ama onları bırakıyorsun
memelerinde ama onları saklıyorsun
benim gizemimde ama umursamıyorsun.

Notlar

Meşe Ağacının Solunda

Botanik Bahçesi (Jardin Botánico): Montevideo'da 1902 yılında kurulan ve şehrin en büyük yeşil alanı olan Prado Parkı'nın bir bölümünü oluşturan Botanik Müzesi.

Millán y Reyes: Montevideo'da tramvayların çalıştığı dönemde parka en yakın geçtikleri yer olan Millán Caddesi'yle Reyes Sokağı'nın kesiştiği nokta.

Soledad Barret'in Ölümü

Soledad Barret (1945-1973): Yirminci yüzyıl Latin Amerika devrimci mücadelesinin önemli kadın figürlerindendir.

On yıl önce de haber olmuştun: Soledad'ın Uruguay'da 1962'de polis destekli bir grup Neonazi tarafından kaçırılması ve "Yaşasın Hitler" diye bağırmayı reddettiği için bacaklarına bıçakla gamalı haçlar kazınması ülkede büyük yankı uyandırmıştı.

Rafael: Soledad Barret, anarşist düşünceleriyle tanınan gazeteci yazar Rafael Barret'in torunudur.

Soledad: İspanyolcada yalnızlık manasına gelir.

Pernambuco: Soledad Barret'in 8 Ocak 1973'te Pernambuco eyaletine bağlı Recife'de girdiği bir silahlı çatışmada diğer beş yoldaşıyla birlikte öldüğü açıklanmıştı. Ancak Brezilya'da diktatörlükten sonra kurulan Hakikat Araştırma Komisyonları'nın çalışmalarıyla, gerçekte herhangi bir çatışma olmadığı, çatışmada öldüğü söylenen bu altı militanın tek tek yakalanıp işkenceyle öldürüldüğü ortaya çıkmıştır.

Dört halkın yurttaşı: Soledad'ın kısa hayatı Paraguay, Uruguay, Küba ve Brezilya'da geçmiştir.

Gidiyorsun Geliyorsun

Carrasco ve Aeropark: Buenos Aires ile Montevideo arasındaki uçuşların gerçekleştirildiği havaalanları.

Paisito: Uruguaylıların kendi ülkelerinden bahsederken kullandıkları terimdir; küçük ülke manasına gelir.

Laura'nın Son Düşüncesi

Laura Avallenada: Benedetti'nin en önemli eserlerinden *La tregua (Mola)* isimli romanın kadın karakteri. Şiir, Laura Avellaneda'nın ölmeden evvel Martín Santomé'ye söylemek isteyip de söyleyemediği düşüncelerini söyler.

Çok Daha Ağır

Şiir, *La tregua (Mola)* romanının erkek karakteri Martín Santomé'nin ölmekte olan Laura Avellaneda'ya söylemek isteyip de söyleyemediği düşünceler üzerine kurulmuştur.

İnci Yıldönümü

Apostolik Katolik: Hıristiyanlığı havariler gibi yorumlama yanlısı kişi ya da kiliselere denir; daha katı ve kuralcıdırlar.

Luteryen: İsim, Alman din adamı Martin Luther'den gelir; Hıristiyanlığın daha serbest bir yorumunu yapan kişi ya da kiliseler için kullanılır.

Getulio Vargas (1882-1954): Brezilya Devlet Başkanı. Brezilya'yı ABD'nin de desteğiyle 15 yıl boyunca faşist ve popülist politikalarla yönetti. *29 Ekim 1945*'te yine ABD tarafından desteklenen bir askeri darbeyle devrildi.

Gualberto Villaroel (1908-1946): Bolivya Devlet Başkanı, 21 Temmuz 1946'da hükümet sarayını basan bir güruh ta-

rafından öldürüldükten sonra cesedi başkent La Paz'daki Murillo Meydanı'na asılmıştır.

Arjantin'in generalleşip albaylaşması: Arjantin'de Ekim 1945'te generallerin yaptığı darbede hükümette olan ve tutuklanan Albay Juan Domingo Perón Haziran 1946'daki seçimlerde Devlet Başkanı oldu. Buna gönderme yapılıyor.

Colonia Suiza: Diğer adıyla Nueva Helvecia; Uruguay'da İsviçreli göçmenler tarafından kurulmuş küçük bir şehir.

Maracaibo: Venezuela'nın petrol rafinerileri ve gökdelenleriyle bilinen ikinci büyük kenti.

Livramento: Uruguay-Brezilya sınırında yer alan kent. Uruguay şehri olan Rivera'yla iç içedirler. Tek bir caddeyle ayrılırlar.

Ezgiler Ezgisi: Hıristiyanlıkta ve Yahudilikte kadın ve erkeğin birbirlerini ve aşklarını arayışlarından, güçlükleri yenişinden bahseden dini kitap.

Vaiz Kitabı: Hıristiyanlıkta ve Yahudilikte hayattan, ölümden, toplumdan ve bireyden bahseden bir dini kitapçık.

Yedinci Halka: Arjantin'de Jorge Luis Borges ve Adolfo Bioy Casares tarafından seçilip hazırlanan ve Emece Yayınevi tarafından basılan, toplamda 366 kitaba ulaşan efsanevi polisiye serisi.

Kasette Madrigal

Madrigal: Ortaçağ ve ertesinde enstrüman eşliği olmaksızın seslendirilen ve genelde dini olmayan vokal müzik kompozisyonu.

Yoğunluk

Şair, "çoğa tamah eden azı bulamaz" olarak karşılayabileceğimiz bir İspanyolca atasözünden kalkarak anıştırmalı, eğlenceli bir söz oyununa gidiyor.

Ben Diğer Kıyıdaydım

Haydée Santamaría (1923-1980): Küba Devrimi'nin kadın liderlerindendir. Küba'da 1959 Devrimi'nden sonra kurulan ve Latin Amerika'nın en önemli kültürel kurumlarından biri haline gelen Casa de las Américas'ın kurucusu ve başkanıdır. 28 Temmuz 1980'de Havana'da intihar etmiştir.

Ufolar: O dönem İspanya'da ve özellikle Mayorka'nın da dahil olduğu Balear Adaları'nda yaşanan ve halk arasında büyük heyecan ve eğlence kaynağına dönüşen ufo vakalarından bahsediliyor.

Ne evi ne amerikası: Amerika'nın Evi manasına gelen Casa de las Américas'a gönderme yapılıyor. Mario Benedetti Küba'ya ilk olarak 1966 yılında Casa de las Américas ödüllerinin jüri üyesi olarak gitmiştir. Daha sonra 1968'de Küba'ya yerleşerek Casa de las Américas'a bağlı Edebiyat Araştırmaları Merkezi'ni (Centro de Investigaciones Literarios-CIL) kurmuş ve 1971'e kadar yönetmiştir. 1976 yılında Küba'ya bu kez sürgün olarak gitmiş ve 1980'de Küba'dan ayrılıp İspanya'ya Palma de Mallorca'ya yerleşene kadar Casa de las Américas'ta danışman olarak görev almıştır.

Arpillera: Latin Amerika'da kadınların çuval bezi üzerine farklı kumaş parçalarından iplikler ve yünler işleyerek gündelik hayattan kesitler anlattıkları bir tür geleneksel

elişidir. Şilili ozan Violeta Parra'nın da çok beğenilen ve bilinen arpillera işleri vardır.

Epigram

Epigram: Esprili ve özlü kısa şiirlere verilen isim.

Trifena: İncil'de de bahsi geçen Hıristiyanlığı ilk kabul eden kadınlardan birinin adıdır. Benedetti, Trifenam diye seslenerek dini inançları olan karısı Luz'a takılıyor.

Il cuore

Il cuore: İtalyanca, kalp.

When You Are Smiling

When You Are Smiling (Sen gülümseyince): 1930'lu yıllarda Louis Armstrong tarafından seslendirilen ve yıllar içinde pek çok farklı sanatçı tarafından yorumlanan meşhur şarkı. *The whole world smiles with you (Bütün dünya seninle beraber gülümser)* diye devam eder.

Siren şarkısı

Sirenler: Söyledikleri şarkılarla gemicileri kayalıklara çekip felaketlerine neden olan mitolojik deniz yaratıkları.

Diyor Ki Kıyıdaki Adam

MarElla: İspanyolca'da Mar deniz demektir, Ella (dişil) ise üçüncü şahıs zamiridir.

MarÉl: İspanyolca'da Mar deniz demektir, Él (eril) ise üçüncü şahıs zamiridir.

Övgü

Yoyes ya da *Dolores González Catarain (1954-1986):* Bağımsızlık yanlısı Bask Örgütü ETA'nın yönetici kadrosundaki ilk kadın militandır. Örgütten ayrıldıktan sonra, Eylül 1986'da Ordicia kasabasındaki şenlikler esnasında üç yaşındaki kızının elinden tutmuş yürürken bir ETA militanı tarafından vurularak öldürülmüştür.

Lut'un Karısı

Lut: Lut kavmine gönderildiğine inanılan peygamber. Rivayete göre, tanrının gazabına uğrayacak olan Sodom'dan alınıp melekler tarafından şehrin dışına bırakılan Lut'un ailesine arkalarına bakmadan uzaklaşmaları emredilir. Ancak Lut'un karısı bir anlığına arkasına bakar ve o anda tuzdan bir heykele dönüşür.

Tibulluslar

Albius Tibullus (M.Ö. 55-M.Ö. 19): Latin şair. Kısa ve özlü anlatımları ve âşıkların gizli buluşmaları ya da farklı farklı âşıkları olan kadınlar gibi temaları ele alan aşk şiirleriyle bilinir.

İçindekiler

Sunuş *9*

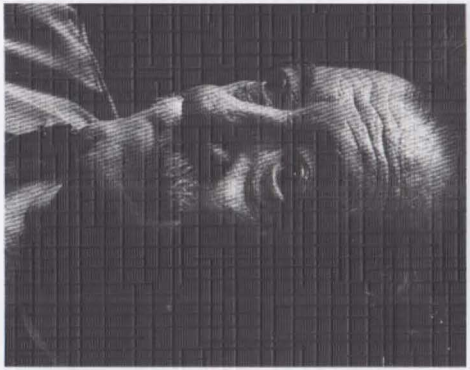
Önsöz *19*

Göğe Yükselirken Düşlüyorum Seni *23*
Aşk, Öğleden Sonra *28*
Çok Az *29*
Yanımdan Geçen Kadın *31*
Huysuzluk Baladı *32*
Meşe Ağacının Solunda *34*
Yüreğin Kabuğunda *42*
Birdenbire Her Şey *44*
Gökkuşağı *45*
Buza Kesmiş Ay *48*
Değiş Tokuş *49*
Soledad Barrett'in Ölümü *50*
İdeal Sekreter *53*
Gidiyorsun Geliyorsun *55*
Siz ve Biz *56*
Hâlâ *59*
Seni Seviyorum *61*
Senin Yüzün *63*
Kendini Kurtarma *66*
Samimiyet *68*
Bir Anlaşma Yapalım *70*
Çav Üç Numara *72*
Ruh Halleri *74*
Yalnızlıklar *76*
Eğitmen Beden *79*
Ancak ve Acıyarak *81*

Şerefe Kaldırılan Diğer Kadeh *83*
Ciddi Tipler ve Soğuk *86*
Hoş Geldin *88*
Her Zamanki Gibi *90*
Lovers Go Home *92*
Neden Acaba *93*
İnanç *94*
Suç Birisinin *96*
Laura'nın Son Düşüncesi *98*
Çok Daha Ağır *102*
Tam Tersi *106*
Taktik ve Strateji *107*
Çok Haklısın *109*
Aya Bakan Adam *110*
Albümde Bir Yüze Bakan Adam *112*
Bir Genç Kıza Bakan Adam *113*
Sislerin İçinden Bakan Adam *116*
Dünyaya Bakan Adam *118*
Gökyüzüne Bakan Adam *120*
İnci Yıldönümü *122*
Pratik Semantik *136*
Yeni Okyanuslararası Kanal *137*
İkidilli Kalp Tedavisi *138*
On Birinci *139*
Kasette Madrigal *140*
Yoğunluk *141*
Çıplak Bir Kadın Karanlıkta *142*
Tahrik *143*
Ben Diğer Kıyıdaydım *145*
Annem Şimdi *151*
Her Şehir Başka Bir Şehir Olabilir *154*
Okşayışlar Uzerine *155*
İletişim Araçları *157*
Epigram *158*
Il cuore *160*
When You Are Smiling *161*
Siren Şarkısı *162*
Bir Sandviç İç *163*

Ütopyalar *164*
Göbek *166*
Aşk Üçgeni *168*
Kadın Gidersen Eğer *169*
Tarihsel Değerlendirme *170*
Bir Kadın İçin Kitsch Sone *171*
Bir Heraklit Teması *172*
Uzerine Çeşitlemeler *172*
Duvarlı Epigram *173*
Senin Yalnızlığından Bahsediyorum *175*
Mucize *177*
Kucaklaşanların Sokağı *178*
Bu Bakire Fahişeyken *180*
Tedavi *181*
Bay Bülbül ve Bayan Bülbül *182*
Diyor ki Kıyıdaki Adam *183*
Âşıkların Ayı *185*
Trafik Işıkları *187*
Ovgü *188*
Güzeller Ama *190*
Aşk Bir Merkezdir *192*
Güzel Ayaklar *193*
İhtiyar Deniz Feneri Bekçisinin Kızı *194*
Sekizinci Kız *196*
Yastıklar *197*
İşaretler *199*
Uyan Ey Aşk *201*
Yeşiller *202*
Lut'un Karısı *203*
Denizi Taşıyorum Parmağımda *205*
Takas *207*
Tibulluslar *208*
Eğer Tanrı Kadınsa *209*
Yeniden/Yaratımlar *211*
Gizemler *212*

Notlar *213*

Mario Benedetti (1920-2009) Uruguaylı şair, yazar, gazeteci ve siyaset adamı Benedetti şiir, roman, öykü, oyun, inceleme ve gazete yazılarından oluşan seksenden fazla kitaba sahip. Benedetti, Latin Amerika'nın ve İspanyolca'nın en çok okunan şairleri arasındadır. Birçok yapıtı 20. yüzyılın önemli bestecileri tarafından bestelenmiş, yorumlanmış ve sahnelenmiş olan Benedetti'nin şiirleri Türkçe'de kitap halinde ilk kez yayınlanıyor. Kendi ifadesiyle "bir takıntıya dönüşen anlaşılır olmak" güdüsü Benedetti şiirinin kuruluş ve seyir serüvenini belirleyen temel öğe olarak öne çıkar. İmge, eğretileme, söz oyunları, karmaşa veya yalınlık hep bu güdünün himayesindedir. *Aşk Kadınlar ve Hayat*, şairin kitaba adını veren temalar etrafında gezinen şiirlerinden bizzat seçip hazırladığı özel bir antoloji niteliğinde.

ISBN 978-605-314-021-4